

Gmina Dąbrówka
Rada Gminy
Wójt Gminy

STRATEGIA ROZWOJU
GMINY DĄBRÓWKA
DO 2015 ROKU

MOTTO:

Jeżeli jakieś ważne zadanie inwestycyjne zapisane w omawianej strategii nie jest możliwe do wykonania, to postarajmy się zabezpieczyć dla tego zadania lokalizację, aby budowla zastępcza nie rujnowała planów przyszłości.

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	5
1. CHARAKTERYSTYKA GMINY DĄBRÓWKA.	7
1.1 Gmina Dąbrówka w Europie.....	7
1.2 Położenie geograficzne i historia.	7
1.3 Ludność, podmioty gospodarcze, bezrobocie, przestępczość.	10
1.4 Rolnictwo	17
1.5 Infrastruktura techniczna.....	19
1.6 Naturalny podział Gminy na strefy	20
1.7 System organizacyjny Urzędu Gminy Dąbrówka.	21
2. LIDERZY I POSTULATY MIESZKAŃCÓW.....	23
2.1 Lista liderów uczestniczących w opracowywaniu strategii.	23
2.2 Ważniejsze postulaty mieszkańców ze spotkań seminaryjnych.....	25
3. ANALIZA SWOT I ANALIZA PODMIOTÓW MAJĄCYCH WPLYW NA ROZWÓJ.....	30
4. GMINA DĄBRÓWKA DO ROKU 2015	33
4.1 Wizja Gminy Dąbrówka	33
4.2 Misja Gminy Dąbrówka.....	34
4.3 Hasła promocyjne	34
5. CELE STRATEGICZNE	36
5.1 Cel strategiczny I : Podział Gminy na strefy	36
5.2 Cel strategiczny II : Otwarcie gminy na świat i wspieranie przedsiębiorczości.....	40
5.3 Cel strategiczny III : Rozwój budownictwa mieszkaniowego.....	40
5.4 Cel strategiczny IV : Rozwój turystyki i sportu.....	41
5.5 Cel strategiczny V : Doskonalenie infrastruktury technicznej	42
5.6 Cel strategiczny VI : Rozwój oświaty, kultury i opieki zdrowotnej.....	42
6. BADANIE ZGODNOŚCI STRATEGII ZE STRATEGIAMI: POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO, WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO ORAZ Z NARODOWYM PLANEM ROZWOJU.	45
6.1 Doskonalenie infrastruktury technicznej.....	45
6.2 Rozwój kultury oświaty i opieki zdrowotnej.....	47
6.3 Rozwój turystyki i sportu	47

6.4	Otwarcie Gminy na świat i wspieranie przedsiębiorczości.....	48
6.5	Wnioski i opinia wynikająca z przeprowadzonych badań.	49
7.	ELEMENTY ANALIZY EKONOMICZNEJ STYMULUJĄCE	
	PRIORYTETY STRATEGII.....	52
	SPIS TABLIC	57
	SPIS RYSUNKÓW.....	57

WPROWADZENIE

Sterowany rozwój Gminy Dąbrówka jest realizowany w celu:

- ❑ podwyższenia poziomu życia jej mieszkańców
- ❑ zachowania dóbr kultury
- ❑ zabezpieczenia należytego stanu środowiska naturalnego

Proces rozwoju Gminy zależy:

- ❑ od przedsiębiorczości i aktywności mieszkańców
- ❑ od jakości planów strategicznych Samorządu Gminnego i sposobu ich realizacji
- ❑ od czynników zewnętrznych

Wspólnym celem autorów opracowania, Mieszkańców i Samorządu Gminnego jest:

- ❑ określenie wizji jak Gmina ma wyglądać w roku 2015
- ❑ określenie misji Gminy i głównych planów strategicznych
- ❑ określenie wszystkich możliwych do realizacji celów kierunkowych i planów operacyjnych – konkretnych zadań.
- ❑ stworzenie przyjaznego klimatu dla realizacji planów strategicznych
- ❑ ustalenie systemu monitorowania wykonywania tych planów
- ❑ ustalenie systemu korygowania planów w zależności od zmieniającej się sytuacji wewnętrznej i zewnętrznej

Zadaniem obecnego i przyszłych Samorządów Gminy będzie czuwanie nad optymalną realizacją zaprezentowanej strategii. Autorzy mają świadomość, że prace nad jej powstaniem aktywizują społeczność i wyłaniają liderów, którzy będą później realizować to, co sami wymyślili. Sztuka w tym, aby zapisane zadania realizować zgodnie, bez konfliktów. Nie każde marzenie jest realne i tylko takie można programować, które są możliwe do wykonania w określonym czasie i miejscu. Nieuniknionym zjawiskiem jest krytyka, zawsze towarzysząca tworzeniu nowego, zwłaszcza jeżeli prezentuje się programy ambitne i trudne do realizacji. Intencją autorów strategii jest ujęcie jej w ramy maksymalnie przyjazne dla ludzi zamieszkujących Gminę jak również dla gości, których ta Gmina będzie przyjmować. Jeżeli będziemy gdzieś na pastwisku planować port czy przystań to po to, że to nowe uzbrojenie terenu ma przynieść właścicielowi dodatkowy zysk, satysfakcję i zadowolenie i nie musi on rezygnować z produkcji rolnej.

Niniejsza strategia jest wstępną receptą jak rozwiązywać problemy przyszłości, dalszą część tej recepty zapiszą władze Gminy i jej mieszkańcy. Wynik końcowy to wypadkowa wielu czynników, które są zmienne i których wszystkich nie znamy.

Zaprezentowany poniżej program intensywnego rozwoju przerasta znacznie możliwości finansowe Gminy i musi bazować na finansowaniu zewnętrznym. O fundusze zewnętrzne można się starać skutecznie tylko wtedy, gdy mamy jasno sprecyzowane plany operacyjne, a społeczność lokalna jednomyślnie je aprobuje. Nad pozyskiwaniem funduszy zewnętrznych winny pracować społeczne organizacje miejscowe, liderzy polityczni i społeczni wspomagając samorząd Gminy z osobistym udziałem Wójta.

Bardzo ważnym celem kierunkowym dla Gminy staje się zagospodarowanie Bugu. Piękna rzeka Bug przepływająca przez północne krańce Gminy traci swój dziewiczy charakter. Starorzecza wysychają, stają się zbiornikami gnijących odpadów, nierzadko są zanieczyszczone materiałem z wysypisk, które zostawia człowiek. Znamy w naszym kraju przypadki budowania wałów ochronnych wzdłuż koryta rzek z zupełnym niszczeniem dawnych rozlewisk. Nie możemy tego powtórzyć tutaj. W ostatnich latach rzeka Bug w lecie niesie coraz mniej wody. W okolicy problemem stają się susze i brak deszczu. Klimat w Polsce zmienia się na coraz bardziej suchy. Budowa progów wodnych na rzece i przepraw dla samochodów jest wielką szansą dla Gminy i gwarancją uzyskania wielu nowych miejsc pracy.

Niezwykle ważnym celem kierunkowym staje się rozważne i planowe zagospodarowanie strefy drogi ekspresowej S-8. Jeżeli uda się zagospodarować tę strefę to obok nowych miejsc pracy znacząco wzrosną dochody własne gminy zwłaszcza w pozycjach: podatki i opłaty lokalne oraz udział w podatkach budżetowych państwa. Ulokowanie w tej strefie dwóch dużych gminnych parkingów wokół dwóch stacji benzynowych z zapleczem usługowo-handlowym zmieni na plus w oczach kierowców wizerunek całej okolicy.

1. CHARAKTERYSTYKA GMINY DĄBRÓWKA.

Niniejsza charakterystyka ujmuje tylko te zagadnienia, które mają bezpośrednie przełożenie na proces tworzenia planów rozwoju. Czytelnik opracowania, który chciałby poznać dokładniej więcej szczegółów o Gminie może znaleźć je w lekturze publikacji wyszczególnionych na końcu tego rozdziału, które były materiałem źródłowym do analiz całego opracowania. Autorzy opracowania starali się przenieść do tekstu tylko informacje, które bezpośrednio dotyczą analizowanego tematu.

1.1 GMINA DĄBRÓWKA W EUROPIE.

Zarówno w Polsce jak i całej Unii Europejskiej, w celu rozdziału środków (zagoszodarowania pieniędzy) z budżetów krajowych, jak również z funduszy strukturalnych, został stworzony system podziału państw na jednostki statystyczno-terytorialne. Według Nomenclature of Units for Territorial Statistics (NUTS) wprowadzonego w 1988 roku, istnieje pięć poziomów tego podziału. Polska po ostatniej zmianie administracyjnej kraju, od pierwszego stycznia 1999 roku składa się z szesnastu województw podzielonych na powiaty. Najniższą jednostką podziału administracyjnego jest gmina. Według unijnego podziału, obraz ten przedstawiono poniżej w tabelicy 1. Dokładna jej analiza pozwala zwrócić uwagę, na olbrzymie zróżnicowanie systemu podziału NUTS. Polska dzieli się na 16 województw a największe z nich to Województwo Mazowieckie.

Gmina Dąbrówka jest jedną z dwunastu gmin Powiatu Wołomińskiego, który stanowi część Województwa Mazowieckiego. W całym województwie mamy 37 powiatów i 5 miast na prawach powiatu. Całość województwa stanowi łącznie 314 gmin.

1.2 POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE I HISTORIA.

Gmina Dąbrówka zajmuje obszar 109km² pomiędzy 21°10" a 21°28" długości geograficznej wschodniej (λ), oraz 52°12" a 52°22" szerokości geograficznej północnej (φ). Położona jest na Nizinie Środkowo-Mazowieckiej, w dolinie rzeki Bug, około 35 km na północ od Warszawy i graniczy z pięcioma gminami, są nimi: Tuszcz, Radzymin, Klembów, Zabrodzie i Somianka. Aż 70% powierzchni Gminy

Źródło: Tłumaczenie własne na podstawie danych Eurostat 2004 [www.europa.eu.int/comm/eurostat]

Kraj	NUTS 1	NUTS 2	NUTS 3	NUTS 4	NUTS 5
Austria	Grupy krajów związkowych 3	Landy 9	Bezirken 35	-	Gminy 2381 Gemaiden
Belgia	Regiony 3	-	Prowincje 11	-	Communes 589
Dania	Cały kraj 1	-	Hrabstwa 15	-	Gminy 271
Finlandia	Część kontynentalna + Wyspy Alandzkie 2	Prowincje 5	Regiony 20	Związki międzygminne 82	Gminy 446
Francja	Regiony planistyczne + Dominia = 9	Regiony + Dominia 26	Departamenty + Dominia = 100	-	Gminy 36678
Grecja	Grupa regionów 4	Prowincje 13 (Periferies)	Okręgi 51 (Nomoi)	Dimoi 1034 (Konotites)	Gminy 6130 (Koinotiko)
Hiszpania	Wspólnoty autonomiczne 7	Wpólnoty 19	Prowincje + Ceuta i Melilla 52	-	Gminy 8108 (Municipios)
Holandia	Landsdelen 4	Prowincje 12	COROP 40	-	Gminy 489 (Gemeenten)
Irlandia	Cały kraj	Regiony 2	Regiony 8 (Reg. Authority)	Hrabstwa 34	DEDs/Wards 3440
Luksemburg	Cały kraj	-	-	Kantony 13	Gminy 118
Portugalia	Część kontynentalna 3	Regiony kraju + Madera i Azory 7	Grupa gmin 30 (Grupos de Concelhos)	Gminy 308 (Concelhos Municipios)	Parafie 4257 (Freguesias)
Niemcy	Landy 16	Okręgi rządowe 41 Regierungsbezirke	Powiaty 439 Kreise	Verwaltungs-gemeinschaften 539	Gminy 13176 (Gemaiden)
Szwecja	Cały kraj	Riksomraden 8	Hrabstwa 24	-	Gminy 290
Włochy	Grupa regionów 5	Regiony 21	Prowincje 103	-	Gminy 8100
Wielka Brytania	Regiony 12	Hrabstwa 37	Dystrykty 133	Dystrykty 434	Wspólnoty lokalne 10679
Razem UE	72	213	1091	2878	95152
Polska	Cały kraj	Województwa 16	Podregiony 44	Powiaty 373	Gminy 2424*

* - bez miast o statusie powiatu

Tablica 1: Gmina Dąbrówka w Europie

stanowią uprawy rolne, 20% lasy i ok. 10% tereny zurbanizowane. Pas lasów ciągnie się równoleżnikowo środkiem gminy i łączy się z leśnym korytarzem ekologicznym gmin sąsiednich.

Rysunek 1: Mapa powiatu wołomińskiego

Źródło: Państwowa Komisja Wyborcza, archiwum 2002

Od strony północnej Gmina Dąbrówka jest rozgraniczona rzeką Bug od gminy Somianka na odcinku 14 km. Przez wschodnią jej część przebiega droga krajowa szybkiego ruchu E-8 na odcinku 5,8 km.

Dąbrówka jest Gminą wiejską, gdzie rolnictwo przestało pełnić rolę dominującą a nie ukształtował się jeszcze inny sektor działalności podstawowej mieszkańców. Niezwykłe walory turystyczne pasa lasów Dąbrówki i strefy nadbużańskiej są wielką szansą na prawdziwy rozwój turystyki, strefa wokół drogi E-8 to wspaniałe miejsce do budowy zakładów produkcyjnych i usługowych.

Historia Gminy Dąbrówka jest tak stara, jak historia osadnictwa na Mazowszu. Leżąca dzisiaj nieco na uboczu Dąbrówka stanowiła przypuszczalnie miejsce postoju i wymiany handlowej na dawnym „Szlaku Słowiańskim”, późniejszej drogi E-12 (Warszawa – Wilno – Petersburg). Mocą decyzji ordynariuszy płockich już w pierwszej połowie XV wieku utworzona została samodzielna parafia. Dla przypomnienia należy dodać, że stało się to wcześniej, niż główny ośrodek tej części Mazowsza – Radzymin otrzymał prawa miejskie (nastąpiło to w 1575 roku).

Stanowiska archeologiczne rozsiane po całej Gminie świadczą o tym, że osadnictwo na tych terenach zapoczątkowane zostało dużo wcześniej, niż mówią o tym źródła pisane pochodzące z przełomu dwunastego i trzynastego wieku.

XVI wieczny pałac w Ślężanach oraz pałacyk w Chajętach z końca XVIII wieku świadczą o niewątpliwych walorach gminy Dąbrówka, które doceniali nasi pradziadowie.

Przechowywany w kancelarii parafialnej akt urodzenia Cypriana Kamila Norwida z 1821 roku, to perła nowszej już nieco XIX wiecznej historii.

Drewniana plebania w Dąbrówce z końca XIX wieku, czy też sam kościół, którego projekt budowy pochodzi z 1875 roku (jego budowa została zakończona na początku XX wieku, w latach 1903-1905) to niewątpliwe świadectwo bogatej historii Gminy.

1.3 LUDNOŚĆ, PODMIOTY GOSPODARCZE, BEZROBOCIE, PRZESTĘPCZOŚĆ.

Średnia statystyczna dla gmin polskich przedstawia się następująco: wielkość gminy –13 000 hektarów, liczba ludności –16 000 mieszkańców, gęstość zaludnienia – 125 osób/km². W tablicach poniżej przedstawiono, obraz gminy Dąbrówka na tle powiatu wołomińskiego

Tablica 2: Zaludnienie Gminy Dąbrówka na tle powiatu wołomińskiego

GMINA	Powierzchnia w ha (stan na 1.1 2003)	Ludność (stan na 31.3.2003)	Gęstość zaludnienia/km ²
Radzymin	13093	19651	150
Miasto	2332	8320	356
Obszar wiejski	10761	11331	105
Jadów	11687	7817	66
Dąbrówka	10905	6937	64
Strachówka	10770	3199	30
Poświętne	10626	5980	56
Tłuszcz	10283	18804	182
Miasto	781	7533	964
Obszar wiejski	9502	11271	118
Klembów	8579	8716	101

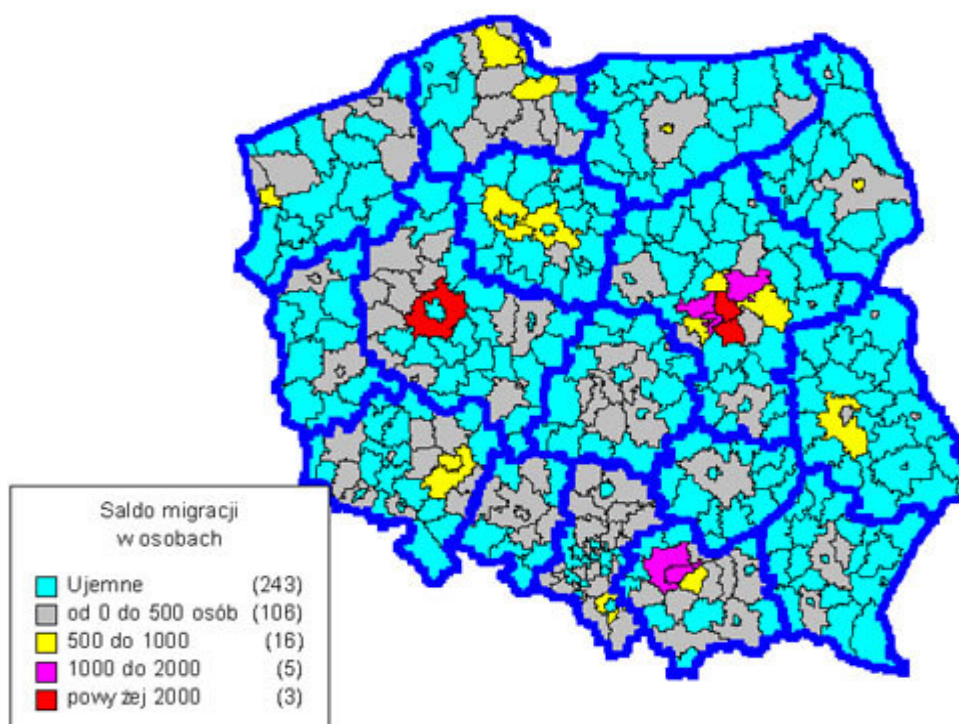
Zielonka	7923	16525	208
Wołomin	5952	49128	825
Miasto	1732	36426	2111
Obszar wiejski	4220	12702	300
Marki	2601	23043	885
Kobyłka	2005	17793	887
Ząbki	1113	23008	2067
Powiat wołomiński razem	95537	200601	210

Źródło: Dane województwa mazowieckiego uzyskane z Urzędu Statystycznego [sp.stat.gov.pl]

Uwaga: Dane Urzędu Statystycznego nie zawsze odpowiadają danym uzyskanym w Urzędach Pracy Gmin.

W całym województwie mazowieckim średnia gęstość zaludnienia na koniec 2007 roku wynosiła 144 osoby/km² i najwyższa była w powiecie przuskowskim – 580 osób/km², najniższa zaś w powiecie łosickim – 43 osoby/km² (dane Urzędu Statystycznego, bez miast na prawach powiatu oraz miasta stołecznego – Warszawa).

SALDO MIGRACJI WEWNĘTRZNYCH WEDŁUG POWIATÓW

Rysunek 2: Saldo migracji wewnętrznych w Polsce według powiatów

Źródło: Główny Urząd Statystyczny (opracowane po spisie w 2002 roku) – [www.stat.gov.pl]

Rysunek 2 ukazuje, jak duże różnice występują w wielkościach migracji w poszczególnych województwach i powiatach. W województwie mazowieckim, wskaźnik ten jest największy w interesujących nas powiatach, okalających Warszawę (w tym powiat wołomiński).

Obraz demograficzny gminy Dąbrówka (ilość mieszkańców na km²), w kontekście rozszerzenia Unii Europejskiej do 25 państw, jest porównywalny do Irlandii – 52 osoby/km², Litwy – 57 osób/km² oraz Hiszpanii – 78 osób/km² (dane z 1997 roku). Analizując możliwości rozwojowe gminy, wypada przytoczyć w tym miejscu dane z innych krajów Wspólnoty. Najbardziej przeludnionymi krajami Wspólnoty są kraje Beneluksu: Holandia – 376 osób/km², Belgia – 334osób/km², zaś wstępująca Malta – 1187 osób/km². Najmniej zaludnione są kraje skandynawskie : Finlandia – 15 osób/km² i Szwecja – 20 osób/km² (dane z 1997r). Prognozując dane dotyczące demografii w Polsce można przyjąć, że proces ten będzie przebiegał następująco :

Tablica 3: Prognoza zmian demograficznych w kraju i województwie mazowieckim do roku 2020

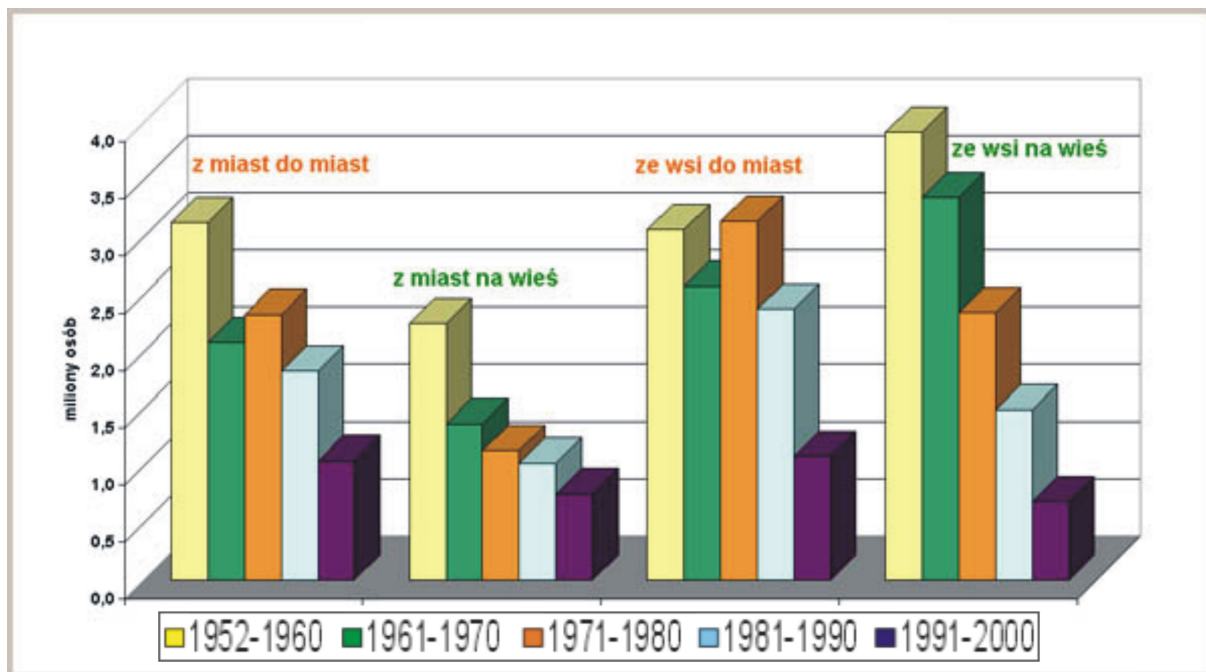
Ludność w tysiącach	Dane z 2002 roku	2005 rok zmiany w %	2010 rok zmiany w %	2015 rok zmiany w %	2020 rok zmiany w %
Polska	38218,5	38123,3 - 0,25	37899,2 - 0,59	37625,9 - 0,72	37228,8 - 1,06
województwo mazowieckie	5128,6	5144,6 + 0,31	5165,1 + 0,39	5181,9 + 0,32	5181,9 0,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Głównego Urzędu Statystycznego z roku 2004 – [www.stat.gov.pl]

Są to dane czysto statystyczne i odnoszące się do populacji ludności względem przyrostu naturalnego. Czynniki migracyjny (mobilność ludności, zmiana upodobań, poszukiwanie terenów czystych ekologicznie, jako miejsce ewentualnego osiedlania się ludności z zewnątrz) zmienia ten obraz i trudno jest dzisiaj przewidzieć, czy powiat wołomiński będzie aspirował do średniej krajowej, czy też do średniej wojewódzkiej.

Dla gminy Dąbrówka, ze względu na jej olbrzymie możliwości rozwoju, wspaniałe warunki ekologiczne, można przyjąć, że będzie to przyrost zarówno naturalny jak i migracyjny.

Na koniec roku 2007 w gminie Dąbrówka zarejestrowanych było 225 osoby pozostające bez pracy (bezrobotni – dane z Min. Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej).

Rysunek 3: Wielkość i kierunki migracji w Polsce w okresie 1952-2000

Źródło: Główny Urząd Statystyczny na podstawie spisu powszechnego w 2002 roku

Sprawami bezrobocia (obsługą bezrobotnych) zajmują się Powiatowe Urzędy Pracy, podległe Staroście. W powiecie wołomińskim istnieją dodatkowo dwa oddziały terenowe PUP: w Radzyminie i Tłuszczu. Oddział w Radzyminie obsługuje gminy: Radzymin, Dąbrówka i Marki. Dane o liczbie bezrobotnych zarejestrowanych obejmują osoby, które pozostają bez pracy i nie uczą się w szkole w systemie dziennym, są zdolne i gotowe do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy, są zarejestrowane w powiatowych urzędach pracy i które:

- ukończyły 18 lat,
- nie ukończyły: kobiety – 60 lat, mężczyźni – 65 lat,
- nie nabyły prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, nie pobierają zasiłku przedemerytalnego, zasiłku chorobowego, macierzyńskiego lub wychowawczego,
- nie są właścicielami lub posiadaczami nieruchomości rolnej o powierzchni użytków rolnych powyżej 2 ha przeliczeniowych,**
- nie są tymczasowo aresztowane lub nie odbywają kary pozbawienia wolności,

- ❑ nie pobierają, na podstawie przepisów o pomocy socjalnej zasiłku stałego lub renty socjalnej.
- ❑ nie są objęte szkoleniem zawodowym,
- ❑ nie odbywają czynnej służby wojskowej.

Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo. Stopa bezrobocia w skali całego kraju, na przestrzeni ostatnich lat została przedstawiona w tabeli poniżej. Analiza danych statystycznych ostatnich trzech lat, wypada na niekorzyść powiatu wołomińskiego.

Tablica 4: Bezrobocie w powiecie Wołomin na tle kraju

Okres	Kraj	Powiat Wołomin
31 grudnia 2001	17,5%	17,9%
31 grudnia 2002	18,0%	20,1%
31 grudnia 2003	20,0%	20,3%
31 grudnia 2004	20,6%	23,7%
31 grudnia 2005	20,0%	20,3%
31 grudnia 2006	18,1%	18,4%
31 stycznia 2007	10,5%	11,1%

Źródło: Wojewódzki Urząd Pracy [www.praca.gov.pl]

Na stopę bezrobocia wpływa nie tyle chęć mieszkańców do podjęcia pracy, co możliwość jej znalezienia. Jest to często związane z ilością podmiotów gospodarczych występujących w najbliższym otoczeniu pracobiorcy (w gminie, powiecie, województwie). Skoro liczba mieszkańców Gminy wynosi 6937, a liczba osób w wieku produkcyjnym 58%, to przy 225 osobach bez pracy mamy bezrobocie rejestrowe wynoszące 5%. Ten suchy wynik jest dość korzystny w stosunku do statystyk krajowych i powiatowych, ale nie uwzględnia sytuacji właścicieli 1708 gospodarstw rolnych i ich rodzin, którzy mają ziemię orną, a więc nie podlegają ewidencji bezrobotnych. Te całe rodziny będą klasyfikowane w statystyce ewentualnego bezrobocia, kiedy pozbędą się własności ziemi. Jest bezspornym faktem, że wśród tych 1708 gospodarstw jest większość takich, w których panuje bieda. Prawdziwa statystyka jest zatem o wiele gorsza, gospodarka rolna znajduje się w głębokim kryzysie, a pracy w Gminie jest rażąco za mało i wiele rodzin znajduje się w bardzo ciężkiej sytuacji materialnej.

Tablica 5: Liczba podmiotów gospodarczych w gminie, powiecie i stolicy na tle województwa

Wyszczególnienie	Podmioty gospodarcze ogółem (% z ogółu)	Sektor prywatny ogółem (% z ogólnej liczby)
województwo	143901	131702
miasto Warszawa	88734 (61,66%)	84908 (64,46%)
powiat wołomiński	3152 (2,19%)	2845 (2,16%)
gmina Dąbrówka	594	594

*Dane z ewidencji działalności gospodarczej gminy Dąbrówka (wrzesień 2008)

Na dzień dzisiejszy w Gminie podmioty gospodarcze i ich ilość obrazuje poniższa tablica:

Tablica 6: Ilość i rodzaj podmiotów gospodarczych w Gminie Dąbrówka

Wyszczególnienie	Ilość
1. Handel art. spożywczo-przemysłowymi i handel obwoźny	81
2. Usługi budowlane i remontowe	120
3. Transport drogowy	56
4. Warsztaty samochodowe, handel samochodami	22
5. Zakłady cukiernicze	18
6. Usługi elektryczne	15
7. Zakłady – różna produkcja	16
8. Usługi medyczne	8
9. Usługi stolarskie	8
10. Cegielnie	4
11. Usługi kowalskie	3
12. Apteki	2
13. Ochrona mienia	2
14. Usługi weterynaryjne	2
15. Piekarnie	2
16. Różne zakłady usługowe	235
Razem	594

Źródło: Dane z Urzędu Gminy Dąbrówka (wrzesień 2008)

Chcąc w wielkim skrócie zanalizować ten stan rzeczy, należy stwierdzić, że w chwili obecnej tylko mobilność społeczeństwa i inwestycje zewnętrzne mogą zmniejszyć stopę bezrobocia w Gminie.

W kwestii bezpieczeństwa, które to niewątpliwie rzutuje na obraz gminy, musimy zadowolić się danymi statystycznymi, dotyczącymi poszczególnych powiatów naszego województwa. Według danych Urzędu Statystycznego w okresie I-IX 2003 roku obraz ten przedstawiał się następująco :

Tablica 7: Skala przestępczości w powiecie wołomińskim na tle województwa mazowieckiego

Wyszczególnienie	Przestępstwa Ogółem	O charakterze kryminalnym	O charakterze gospodarczym	Przeciwko życiu i zdrowiu
Województwo	145110	120500	7739	2611
Powiat Wołomiński	4749 3,27 %	4010 3,32%	132 1,70%	150 5,74%
Wyszczególnienie	Kradzieże Ogółem	Kradzieże Samochodów	Kradzieże z włamaniem	Rozboje i wymuszenia
Województwo	25045	6885	20865	5570
Powiat Wołomiński	772 3,08%	299 4,34%	618 2,96%	200 3,59%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Głównego Urzędu Statystycznego z 2004 roku –
[www.stat.gov.pl]

Dane te nie odnoszą się bezpośrednio do gminy Dąbrówka, jednak mogą być porównywalne przy rozpatrywaniu problemu bezpieczeństwa w gminie. Jak łatwo zauważyć, przeglądając powyższe tablice powiat nasz charakteryzuje się wysokim odsetkiem przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu, sporą ilością rozbojów i wymuszeń oraz kradzieżami samochodów. Postulaty nasuwają się same. Musi nastąpić wzrost aktywności działań Policji (przy współudziale mieszkańców) w zwalczaniu tych właśnie rodzajów przestępstw. Koordynacja profilaktyki, stosowanej w działaniach operacyjnych Policji, jak również uświadomienie społeczeństwu problemu, może przynieść pozytywne skutki.

1.4 ROLNICTWO

Gmina Dąbrówka posiada charakter gminy typowo rolniczej. Liczba 1708 gospodarstw, których średnia powierzchnia wynosi – około pięć hektarów, daje nam średnią orientacyjną – 70% społeczeństwa zatrudnionego w rolnictwie. Dla całego kraju możemy przyjąć około 30%. Wstąpienie w struktury Unii Europejskiej zmusza do porównania tych danych z innymi państwami Unii.

Tablica 8: Poziom zatrudnienia w rolnictwie w Unii Europejskiej

Państwo	Ludność zatrudniona w rolnictwie w %
Grecja	20,3
Portugalia	12,2
Irlandia	11,2
Hiszpania	8,6
Finlandia	7,9
Austria	7,4
Włochy	6,7
Francja	4,8
Dania	3,9
Holandia	3,8
Szwecja	3,3
Niemcy	3,2
Belgia	2,7
Luksemburg	2,6
Wielka Brytania	2,0
Wspólnota - średnia	5,1

Źródło: Eurostat 2004 [www.europa.eu.int/comm/eurostat]

Gleby gminy Dąbrówka w przeważającej mierze należą do V i VI klasy, co przy małej wielkości gospodarstw nie stwarza warunków do rozwijania produkcji wysokotowarowej. Większość rolników zajmuje się hodowlą bydła mlecznego oraz trzody chlewnej. Część rolników prowadzi uprawę pieczarek oraz produkcję warzyw pod folią. Wielkość poszczególnych sołectw pod względem liczby ludności przedstawia się następująco :

Tablica 9: Ilość mieszkańców w poszczególnych sołectwach Gminy Dąbrowki

Miejscowość	Wiek poniżej 18 lat		Wiek 19-65 lat		Wiek powyżej 65 lat		Razem 6837 osób
	M	K	M	K	M	K	
1. Dąbrowka	56	69	197	194	21	37	574
2. Trojany	62	62	153	157	31	35	500
3. Lasków	55	62	143	154	31	31	476
4. Karpin	52	60	143	143	28	28	454
5. Chajęty	57	52	139	153	24	26	451
6. Guzowatka	47	43	130	137	18	23	404
7. Kołaków	49	49	127	119	20	30	394
8. Drężew	52	37	133	112	19	25	378
9. Kuligów	26	22	166	146	27	32	419
10. Małopole	35	44	105	98	20	30	332
11. Wszebory	41	44	102	99	9	20	315
12. Józefów	37	47	76	84	4	15	263
13. Zaścienie	28	34	73	66	16	21	238
14. Ludwinów	24	23	70	74	9	17	217
15. Marianów	23	21	59	49	10	15	177
16. Ślężany	23	20	56	54	7	12	172
17. Kowalicha	25	31	49	42	13	14	174
18. Karolew	19	18	53	51	8	7	156
19. Chruściele	18	20	37	33	7	9	124
20. Czarnów	18	19	40	41	4	12	134
21. Ostrówek	10	5	38	30	8	10	101
22. Sokołówek	10	8	28	27	5	7	85
23. Działy Czarnow.	9	6	30	24	2	10	81
24. Cisie	10	11	22	25	6	4	78
25. Teodorów	13	8	18	15	3	6	63
26. Stanisławów	7	5	16	10	2	5	45
27. Stasiopole	3	2	12	6	2	4	29

Źródło: Dane z Urzędu Gminy Dąbrowka na dzień 30 czerwca 2008

Ponad 20% powierzchni gminy zajmują lasy. Gleby wyższych klas III i IV występują tylko na obszarze pomiędzy Dąbrowką i Chajętami.

Bogactwem gminy jest niewątpliwie występowanie na jej terenie dużych pokładów wysokiej jakości ilów (surowiec przy produkcji wyrobów ceramicznych) oraz znaczne ilości piasku i żwiru (osady polodowcowe). Złóża zlokalizowane w południowo-zachodniej części gminy (Stanisławów, Guzowatka, Chajęty), a ich eksploatacja stanowi przykład efektywnego wykorzystania surowców naturalnych.

Większość kanałów, rowów melioracyjnych i innych cieków wodnych, znajdujących się na terenie Gminy Dąbrówka znajduje swe ujście w rzece Bug. Pewna ilość cieków wodnych znajdujących się w południowo zachodniej części Gminy stanowi zlewisko rzeki Rządza, przepływającej przez gminę Radzymin.

1.5 INFRASTRUKTURA TECHNICZNA.

Na terenie Gminy znajdują się: droga krajowa E8, drogi powiatowe oraz drogi gminne. W chwili obecnej wykaz dróg powiatowych przedstawia się następująco :

Tablica 10: Wykaz dróg powiatowych

Numer i relacja drogi	Długość w mb	Nawierzchnia twarda	Nawierzchnia gruntowa	Szerokość jezdni
28556 Kuligów-Józefów- Marianów-granica powiatu	10702	10702		6,0
28557 Kozły- Dręszew	11696	11696	-	6,0
28558 Józefów-Czarnów- Stasiopole-Kuligów	6695	3125	3570	6,0
28559 Teodorów-Kuligów	4469	4469	-	6,0
28560 Guzowatka-Józefów	5929	5929	-	6,0
28561 Guzowatka-Chajęty- Dąbrówka	6387	6387	-	6,0
28575 Załubice Stare-Józefów	3200	1700	1500	5,5
Razem	49078	44008	5070	

Źródło: Dane z Zarządu Dróg Powiatowych (Wołomin 2008)

Sieć dróg gminnych, wynosi 131 kilometrów, z czego 57,4 km stanowią drogi o nieutwardzonej nawierzchni.

Gmina posiada oczyszczalnię ścieków, która zasięgiem sieci sanitarnej obejmuje wieś Dąbrówka , Karpin , Lasków , Małopole. Sieć wodociągowa gminy

obejmuje sołectwa : Kołaków, Guzowatka, Chajęty , Działy Czarnowskie , Dąbrówka , Kuligów , ze stacją uzdatniania wody w Kołakowie , Dąbrówce i Kuligowie . Punkty czerpania wody na terenie gminy, umiejscowione są w : Karpinie, Dąbrówce, Małopolu, Kołakowie, Ludwinowie, Dręszewie, Wszeborach, Zaścieniach oraz we wsi Chruściele , Małopole , Chajęty.

Gmina Dąbrówka w podziale telekomunikacyjnym województwa mazowieckiego, przynależy do rejonu ostrołęckiego, z numerem kierunkowym 0-29 (jest to wynik wieloletniego, lata 1976-1998, usytuowania gminy Dąbrówka w byłym województwie ostrołęckim).

Na terenie gminy znajduje się stacja redukcyjno-pomiarowa na gazociągu wysokiego ciśnienia gazu. Przewidziane są dwie lokalne magistrale gazu, na kierunku: Radzymin – Guzowatka – Kołaków – Czarnów i Karpin – Zaścienie – Karolew – Tłuszcz

1.6 NATURALNY PODZIAŁ GMINY NA STREFY

Gmina Dąbrówka usytuowana w północno-zachodniej części powiatu wołomińskiego, posiada niemal naturalny, równoleżnikowy podział na strefy.

- ❑ Pierwszą strefę stanowi dolina rzeki Bug z jej terenami zalewowymi (teren wybitnie krajobrazowy z wielkimi walorami przyrodniczymi).
- ❑ Strefa druga to północna część gminy usytuowana pomiędzy strefą Bugu a strefą lasów. Tereny te posiadają niską gęstość zaludnienia w skali gminy (wyjątek stanowią sołectwa: Kuligów i Dręszew).
- ❑ Strefa trzecia obejmuje pasmo lasów oraz łąk w środkowej części gminy. Stanowi naturalny wewnętrzny korytarz ekologiczny gminy.
- ❑ Strefa czwarta zajmuje południowo-zachodnią część gminy. Na północy graniczy ze strefą lasów. Znajdują się w niej eksploatowane złoża iłów. Występuje przewaga łąk, w połączeniu z niewielkimi połaciami lasów.
- ❑ Strefa piąta – to rejon południowo-wschodni gminy Dąbrówka. W strefie występują dobre warunki naturalne dla upraw rolnych, oraz korzystne parametry gruntów, dotyczące kwestii budownictwa.
- ❑ Strefy czwartą i piątą rozdziela droga szybkiego ruchu E-8, która wraz z pasem przyległym rozrasta się w odrębną strefę.

1.7 SYSTEM ORGANIZACYJNY URZĘDU GMINY DĄBRÓWKA.

Urząd Gminy Dąbrówka:

ul. Kościuszki 14, 05-252 Dąbrówka,

tel.: (0 29) 757-80-02,

fax: (0 29) 757-82-20

e-mail: urząd@dabrowka.net.pl

Władze gminy :

Wójt gminy

Tadeusz Bulik

Rada Gminy:

Przewodniczący Rady Jacek Skłodowski

Wiceprzewodniczący Rady Wiesław Wincenty Wilkowski

Radni :

Andrzej Czarnowski , Janusz Getka , Wiesław Wilkowski , Maria Szymańska, Ryszard Klusek, Krzysztof Kłębek, Józef Klusek, Sobczak Józef, Grzegorz Mianowski, Kaczmarczyk Mirosław, Agnieszka Gryglas, Jacek Skłodowski, Henryk Szczepański, Rosa Sławomir, Zaręba Edyta.

W Urzędzie Gminy zatrudnionych jest 22 osób, w tym 12 inspektorów, sekretarz, zastępca wójta i skarbnik.

Sołectwa:

Chajęty	Sołtys – Tadeusz Ziółkowski
Chruściele	Sołtys - Anna Matak
Cisie	Sołtys - Mieczysław Wilkowski
Czarnów	Sołtys - Lucyna Materska
Dręszew	Sołtys – Sylwester Augustyniak
Działy Czarnowskie	Sołtys - Leokadia Paciorek
Dąbrówka	Sołtys - Edward Kryszkiewicz
Guzowatka	Sołtys - Jan Milewski
Józefów	Sołtys - Barbara Malinowska
Karolew	Sołtys – Sylwester Kamiński

Karpin	Sołtys - Elżbieta Sowińska
Kowalicha	Sołtys - Stanisław Kokosza
Kołaków	Sołtys – Jan Karpiński
Kuligów	Sołtys – Wiktor Oleśkiewicz
Lasków	Sołtys – Helena Kuśkowska
Ludwinów	Sołtys – Agnieszka Gryglas
Marianów	Sołtys - Maria Lewandowska
Małopole	Sołtys - Mirosław Kaczmarczyk
Ostrówek	Sołtys - Jan Sokólski
Sokołówek	Sołtys - Włodzimierz Ruciński
Stanisławów	Sołtys - Hanna Bałdyga
Stasiopole	Sołtys - Józef Pawlak
Teodorów	Sołtys - Henryk Król
Trojany	Sołtys - Marek Banasiak
Wszebory	Sołtys - Wanda Hrynkiewicz
Zaścienie	Sołtys - Krzysztof Kłębek
Ślężany	Sołtys - Stanisław Suchodolski

Literatura do pierwszego rozdziału:

1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Dąbrówka – Biuro Planowania Rozwoju Warszawy
2. Miejscowy ogólny plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Dąbrówka – 1988, 2002, 2003, 2005
3. Miejscowy ogólny plan zagospodarowania przestrzennego – Aktualizacja - 1998
4. Analizy porównawcze potencjału rozwojowego – Gmina Dąbrówka – Centrum Badań Regionalnych
5. Internet: <http://www.dabrowka.net.pl>

2. LIDERZY I POSTULATY MIESZKAŃCÓW

Niżej wymienieni Liderzy brali udział w seminariach problemowych dotyczących „STRATEGII” i przyczynili się do jej tworzenia w sposób znaczący. Ze spotkań z mieszkańcami wypracowano interesujące postulaty zapisane niżej, które posłużyły do utworzenia planów operacyjnych zapisanych dalej jako zadania zaplanowane w czasie i przyporządkowane do określonych podmiotów samorządowych.

2.1 LISTA LIDERÓW UCZESTNICZĄCYCH W OPRACOWYWANIU STRATEGII.

Z Józefowa:

Jankowska Irena
Kozioł Małgorzata
Malinowska Barbara
Rasińska Jolanta
Balcer Dariusz
Gajewski Grzegorz

Z Kowalichy:

Korzeniewska Wioletta
Kokoszka Stanisław
Skwarski Andrzej
Tchórz Jan
Jankowski Marian

Z Cisia:

Wilkowski Mieczysław
Wilkowski Franciszek
Ruciński Jacek

Z Ludwinowa:

Czarnowski Adam

Z Czarnowa:

Bielecki Grzegorz

Ze Ślęzan:

Klusek Ryszard

Z Dręszewa:

Kryszkiewicz Daniel
Augustyniak Helena
Augustyniak Anna
Maniecki Ireneusz
Paż Tadeusz
Podgórska Grażyna
Włodarski Józef

Z Marianowa:

Lewandowska Maria
Pawlak Tadeusz
Mędrzycki Zdzisław
Malinowski Sylwester

Z Dąbrówki:

Zadrożna Ewa

Wawryło Danuta
Karłowicz Marianna
Józwiak Teresa
Sadowska Marianna
Getka Kazimierz
Karłowicz Anna
Wójcik Zofia
Wójcik Stanisław
Przybysz Marzena
Stańczak Małgorzata
Średnicka Krystyna

Z Karpina:

Kaszuba Bożena
Kaszuba Jolanta
Sowińska Elżbieta
Kaszuba Jacek
Bołdak Jolanta
Bołdak Edward
Skłodowski Jacek

Z Chajęt

Marcinkiewicz Kornelia
Kostrzewa Janina
Królik Anna

Z Małopola:

Mędrzycki Leszek
Kaczmarczyk Mirosław
Jaworska Katarzyna
Niegowska Anna

Z Wszebor:

Zaręba Edyta
Woźniak Ewa
Hrynkiewicz Wanda
Pawłowska Grażyna

Górczak Iwona
Wysocki Ryszard
Nowak Zbigniew
Woźniak Ewa

Z Trojan:

Szczepanik Małgorzata
Sobczak Hanna
Szczapa Renata
Sobczak Józef
Banasiak Kazimierz

Z Zaścień:

Pszczółkowska Bożena
Sadowska Elżbieta
Borucka Hanna
Kłębek Henryk

Z Karolewa:

Kamińska Alina
Ślesicka Marianna

Z Kuligowa:

Urmanowski Wojciech
Dąbrowska Ewa
Czerwińska Alicja
Dąbrowski Janusz
Stańczak Tadeusz
Karasiewicz Bogdan
Mianowski Grzegorz
Jaszewski Maciej
Ciechomski Witold
Załęski Hieronim

Z Chajęt:

Nowak Barbara

Z Działów Czarnowskich:

Szczepański Stanisław
Paciorek Leokadia
Kaflik Barbara
Nowak Janina

Z Guzowatki:

Adamski Marek
Milewski Jan
Wilkowska Maria
Łowicka Barbara
Petz Zuzanna
Popławska Joanna
Gmurczyk Zbigniew
Wrona Sławomir
Żulczyk Zbigniew

Z Ostrówka:

Pacik Beata
Wilkowski Sławomir
Sokólski Jan

Z Teodorowa:

Król Henryk

Z Kołakowa:

Kuszkowski Henryk
Bartkiewicz Krzysztof
Sokołowska Dorota
Karpiński Jan
Misztal Mariusz
Szczepański Henryk

Grupa sterująca z Urzędu Gminy Dąbrówka:

Tadeusz Bulik. – Wójt Gminy

Tadeusz Stańczak
Ireneusz Zieliński

2.2 WAŻNIEJSZE POSTULATY MIESZKAŃCÓW ZE SPOTKAŃ SEMINARYJNYCH

Postulaty Mieszkańców - Józefów

- Budowa małych tam na rzece Bug.
- Organizacja Parku Wodnego.
- Budowa hali sportowej z basenem i z możliwością rehabilitacji.
- Stworzenie podstaw pod agroturystykę.
- Budowa ścieżek rowerowych.
- Budowa wodociągu i kanalizacji.
- Założenie klubu sportowego.
- Budowa kortów tenisowych.

Postulaty Mieszkańców –Dręszew

-
- Poprawa komunikacji Dręszew – Słopsk.
 - Wybudowanie przeprawy przez rzekę Bug.
 - Budowa parków: wodnego i leśnego.
 - Pozyskanie terenów pod budowę lądowiska dla śmigłowców.
 - Budowa szkoły średniej.
 - Budowa kąpielisk i plaż nad Bugiem.
 - Utworzenie kilku przedszkoli.
 - Utworzenie bazy noclegowej.
 - Budowa ścieżek rowerowych.

Postulaty Mieszkańców – Dąbrówka

- Zagospodarowanie strefy lasów i parku wodnego.
- Budowa hali sportowej z boiskiem i krytym basenem.
- Wykorzystanie terenu /pola Marki/ jako tereny golfowe i lotnisko itp.
- Budowa małych domów wypoczynkowych i rozwinięcie agroturystyki.
- Rozwój produkcji zdrowej żywności: ziemniak, pieczarka, ser, miód.
- Rozwój drobnej wytwórczości: szewstwo, kamieniarstwo, stolarstwo.
- Rozwój szkolnictwa ponadgimnazjalnego.
- Informatyzacja gminy /rozwój sieci internetowej/.
- Rozbudowa połączeń komunikacyjnych z Wołominem i Warszawą.

Postulaty Mieszkańców – Wszebory

- Budowa nowych dróg + naprawa istniejących.
- Wybudowanie hali sportowej z basenem (nie wskazano lokalizacji).
- Brak sali gimnastycznej przy szkole podstawowej w Wszeborach.
- Poprawa infrastruktury technicznej gminy (kanalizacja).
- Budowa ścieżek rowerowych związanych z atrakcjami turystycznymi gminy (rajdy szlakiem Norwida, kompleksy leśne, jarmark produktów rolnych).
- Utworzenie parkingu z jarmarkiem (giełda lokalnych produktów rolnych).
- Brak przetwórstwa rolno-spożywczego i owocowo-warzywnego.
- Budowa szkoły średniej na terenie gminy (nie wskazano lokalizacji).
- Brak selektywnej zbiórki odpadów.
- Utworzenie „inkubatora innowacyjności” w gminie.
- Możliwość wykorzystania południowo-wschodniej części gminy (pole Marki) pod budowę lądowiska helikopterów, pola golfowego lub inne.
- Utworzenie komunikacji na trasie: Dąbrówka-Trojany-Zaścienie-Thuszcz.

-
- Promocja: kulinarnych dań regionalnych, obchodów świąt płodów rolnych.

Postulaty Mieszkańców – Kuligów

- Promocja walorów strefy rzeki Bug.
- Budowa parku wodnego i przepraw przez rzekę Bug.
- Budowa sanatorium i pensjonatów.
- Pilna budowa oczyszczalni ścieków i sieci wodociągów.
- Budowa domu spokojnej starości.
- Rozbudowa ośrodka zdrowia.
- Budowa stacji benzynowej i naprawy samochodów.
- Uruchomienie programu hodowli koni.
- Uruchomienie programu jazd zaprzęgiem konnym.
- Rozwinąć sporty: narciarstwo biegowe i jazda na łyżwach.

Pan Urmanowski Wojciech zgłosił specjalny program budowy Parku Kultury Ludowej.

Postulaty Mieszkańców – Guzowatka

- Brak szkoły ponadgimnazjalnej w gminie.
- Słaba komunikacja autobusowa na trasie Guzowatka – Dąbrówka.
- Budowa kanalizacji ściekowej.
- Budowa basenu w gminie (najlepiej w Guzowatce).
- Budowa nowych przedszkoli.
- Uruchomienie punktów sprzedaży produktów regionalnych (ser, pieczarki).
- Budowa przepraw przez rzekę Bug (dopuszczalny ruch pojazdów lekkich).
- Budowa ścieżek rowerowych w ciągu: Dąbrówka-Ostrówek-Sokołówek wraz z parkingami z wykorzystaniem lasów wspólnoty: Ludwinów, Józefów, Ostrówek.
- Budowa Domu Spokojnej Starości.

Złote myśli wypracowań szkolnych na temat: ROZWÓJ GMINY.

Lista uczniów-liderów z konkursu wypracowań szkolnych:

1. Kinga Piotrowska	8. Ewelina Piasecka
2. Katarzyna Bulik	9. Karolina Gawlik
3. Ewelina Rasińska	10. Ewa Sobczak
4. Wojciech Nowak	11. Marcin Ruciński
5. Paweł Żulczyk	12. Natalia Koziół
6. Martyna Rosa	13. Małgorzata Czarnowska
7. Natalia Piasecka	14. Izabela Koziół

Przeczytano ponad pięćdziesiąt prac domowych uczniów wszystkich szkół Gminy wyróżnionych w konkursie „MOJA GMINA”. Prawie wszystkie postulują wybudowanie basenu pływackiego w Gminie, często z silną argumentacją, jak bardzo pływanie wpływa pozytywnie na zdrowie. Większość uczniów chciałoby mieć swój wymarzony basen przy szkole, w której się uczą. Niektóre postulaty wskazują, że w pracy domowej mocno pomagali rodzice, co było w zamierzeniu autorów konkursu. Wyrażamy podziękowanie wszystkim uczestnikom konkursu. Poniżej podajemy z korektą złote myśli zamienione na postulaty. Wynik tego badania ma swoje bezpośrednie przełożenie na plany operacyjne i jest najbardziej wartościowym dopływem informacji do opracowywania strategii.

Postulaty z wypracowań szkolnych.

- Wielokierunkowy rozwój ośrodka kultury.
- Nauka i konkursy tańca.
- Szkolne konkursy gry w szachy pomagają w nauce.
- Budowa basenu pływackiego z zabezpieczeniem wykwalifikowanej kadry instruktorów.
- Ćwiczenia korekcyjne w basenie usuwające wady kręgosłupa.
- Bez umiejętności pływania nie ma mowy o pracy na rzece.
- Budowa pola namiotowego nad Bugiem z sanitariatami i sauną.
- Parking z sanitariatem na biwak samochodów z przyczepą.
- Ulokowanie w Gminie stadniny koni z bazą hotelową
- Utworzenie KLUBU SENIORA. „Życie zaczyna się po ukończeniu 60 lat.”/.
- Utworzenie inkubatora innowacyjności dla rolnictwa.
- Produkcja rolna ma przyszłość tylko wtedy, kiedy młodzi gospodarze będą korzystać z osiągnięć nauki.
- Basen pływacki musi mieć specjalistyczną obsługę – usuwanie wad kręgosłupa.
- Basen może być mały tylko żeby był.

-
- ❑ Kompleks sportowy z basenem ma służyć nie tylko szkole.
 - ❑ Boisko do piłki nożnej z sauną, siłownią i miejscem odpoczynku.
 - ❑ Szkolne kluby sportowe muszą mieć specjalistyczną kadrę trenerów.
 - ❑ Szkolne kluby sportowe powinny być w każdej szkole.

Postulaty pracowników Urzędu Gminy:

- ❑ Budowa basenu pływackiego, stadionu i hali sportowej.
- ❑ Budowa ścieżek rowerowych.
- ❑ Budowa chodników w każdej miejscowości.
- ❑ Tworzenie ośrodków kultury dla młodzieży.
- ❑ Uruchomić duże nakłady na sport.
- ❑ Zwiększyć bezpieczeństwo ludzi.
- ❑ Wzdłuż drogi Dąbrówka – Trojany; wybudowanie chodnika i ścieżki rowerowej.
- ❑ Budowa na terenie Gminy Domu Kultury z czytelnią i kawiarenką dla młodzieży.
- ❑ Budowa plaż nad Bugiem.
- ❑ Uruchomienie komunikacji autobusowej na trasie Dąbrówka – Kuligów.
- ❑ Zmiana numeru kierunkowego telefonicznego z 29 na 22.
- ❑ Utworzenie dla dzieci i młodzieży ośrodka kulturalno – sportowego.
- ❑ Rozbudowa budynku Urzędu Gminy.

3. ANALIZA SWOT I ANALIZA PODMIOTÓW MAJĄCYCH WPLYW NA ROZWÓJ.

Podstawową analizą obejmującą czas przeszły i przyszły przed opracowaniem naszego wielkiego planu rozwoju jest analiza SWOT. Polega ona na określeniu i przeanalizowaniu silnych i słabych stron Gminy oraz na wyszczególnieniu szans i zagrożeń na przyszłość. SWOT to skrót od: ang. S - strengths, W - weaknesses, O - opportunities, T - threats. S-silne strony Gminy, W – słabe strony Gminy, O - szanse i T - zagrożenia dla Gminy.

Oprócz analizy SWOT dokonamy analizy podmiotów, które mogą kształtować przyszłość Ziemi Dąbrowskiej, a są nimi poza Gminą inne struktury samorządowe oraz centralne związki sportowe i stowarzyszenia, ministerstwa i inne władze centralne Polski.

Atuty Gminy:

1. Zasoby ludzkie.
2. Usportowiona młodzież zainteresowana informatyką.
3. Duży procent młodzieży uczącej się w szkołach średnich i wyższych.
4. Duży procent ludzi młodych w stosunku do całej liczby mieszkańców.
5. Społeczeństwo otwarte na wszelkie innowacje.
6. Położenie Gminy w pobliżu Warszawy.
7. Położenie Gminy między Drogą S-8 a Bugiem.
8. Walory turystyczne i rekreacyjne Stref: Bugu i Lasów Dąbrowki.
9. Dobra komunikacja drogowa.
10. Tereny łowieckie.
11. Aktywna działalność władz Urzędu Gminy.
12. Witryna internetowa Gminy.
13. Stabilny rozwój oświaty – dobrze zorganizowana sieć szkół podstawowych i gimnazjów.
14. Partnerskie podejście władz Gminy do rozwiązywania wspólnych problemów.
15. Telefonizacja i gazyfikacja Gminy.
16. Atrakcyjne tereny pod inwestycje.

Słabości Gminy:

1. Niedostateczny rozwój infrastruktury Gminy.

-
2. Brak obiektów sportowych spełniających wymagane standardy.
 3. Niska kategoria gleb.
 4. Przestępczość.
 5. Brak nowoczesnych upraw rolnych.
 6. Brak specjalistycznych klubów sportowych.
 7. Brak kwalifikowanych usług turystycznych.
 8. Brak atrakcji turystycznych.
 9. Brak uzbrojonych terenów pod inwestycje.
 10. Brak wspólnych inwestycji z gminami sąsiednimi.
 11. Mało inwestycji dających miejsca pracy.
 12. Słaba promocja gminy.
 13. Brak infrastruktury turystycznej: parkingów, bazy noclegowej, ścieżek rowerowych, bazy gastronomicznej.
 14. Brak basenu pływackiego.
 15. Brak przepraw przez Bug.
 16. Niedostateczna baza przetwórcza produktów rolnych.
 17. Poziom wykształcenia mieszkańców poniżej średniej statystycznej.
 18. Brak otwarcia komunikacyjnego Załubice – Słopsk.
 19. Niedostateczny stan infrastruktury drogowej w strefie Bugu.

Szanse rozwoju Gminy:

1. Oddziaływanie stolicy.
2. Przyjazna dla mieszkańców rozbudowa drogi S-8.
3. Budowa progów wodnych na rzece Bug i szlaku turystyki wodnej.
4. Wykorzystanie przepraw drogowych na rzece Bug do rozwoju całej Gminy.
5. Utworzenie szkoły średniej.
6. Pozyskanie środków pomocowych z programów UE.
7. Utworzenie parku wodnych usług turystycznych nad Bugiem.
8. Utworzenie stowarzyszeń na rzecz rozwoju Gminy.
9. Przygotowanie terenów pod inwestycje produkcyjno-usługowo- handlowe, budownictwo mieszkaniowe w tym również dla osadników z zewnątrz.
10. Modernizacja dróg powiatowych i gminnych na terenie Gminy.
11. Wzrost liczby ludności.
12. Planowane utworzenie w regionie inkubatorów przedsiębiorczości wprowadzających innowacyjne technologie.

Zagrożenia rozwoju Gminy:

-
1. Kryzys gospodarczy w kraju.
 2. Bezrobocie.
 3. Brak skutecznej polityki państwa w stymulowaniu rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw.
 4. Brak efektywnych programów rozwoju w regionie.
 5. Brak centrów wdrożeniowych nowoczesnych technologii w regionie.
 6. Niejasna i niestabilna polityka gospodarcza państwa.
 7. Niejasna polityka urzędów centralnych w pozyskiwaniu środków pomocowych z UE.
 8. Niewystarczająca współpraca z sąsiednimi gminami.
 9. Nieprecyzyjne przepisy o partnerstwie samorządów z sektorem prywatnym.

Omówienie podmiotów współfinansujących i stymulujących rozwój Gminy.

Obok inwestorów prywatnych i Urzędu Gminy istnieje cały szereg struktur samorządowych, fundacji i instytucji, które mogą, a nawet są powołane do tego aby finansować różne zadania na terenie całej Polski, a więc także w gminach. W roku 2007 Generalna Dyrekcja Budowy Dróg Krajowych i Autostrad z rozpoczęła przebudowę drogi S-8 na drogę ekspresową od Radzymina do Wyszkowa, przebiegającą na odcinku 5,8 km przez Gminę Dąbrówka. Gmina nie będzie uczestniczyć w finansowaniu tego zadania, które szacuje się wstępnie na sumę 180 mln. zł i radykalnie zmieni stan komunikacji. Do zadań powiatu na terenie Gminy należy: budowa i utrzymanie sieci dróg powiatowych, budowa i utrzymanie szkół średnich, opieka nad bezpieczeństwem przeciwpowodziowym z budową zabezpieczeń brzegów Bugu. Podobnie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej może finansować inwestycje wodne na rzece Bug. Największą pomoc Gmina może otrzymać od Urzędu Marszałkowskiego, który może podjąć budowę obiektów sportowych i infrastrukturalnych, takich jak drogi i zbiorniki retencyjne. Do bardzo ważnej grupy instytucji wspomagających inwestycje w Gminie mogą należeć związki sportowe. Pomoc w finansowaniu zadań możemy otrzymać z różnych funduszy, w tym z Unii Europejskiej. Największym funduszem do wspomagania inwestycji gminnych jest Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego. Wszystkie te instytucje współfinansujące nasze przyszłe plany operacyjne polecamy przyszłym realizatorom samorządowych zadań gminnych.

4. GMINA DĄBRÓWKA DO ROKU 2015

Wizja jaką poniżej prezentujemy podlega następującej definicji. Jest to krótki opis hasłowy stanu Gminy w roku 2015, z wyszczególnieniem istotnych inwestycji określających charakter zmian w stosunku do stanu teraźniejszego. Wizja jest obrazem tego co powinno być stworzone, co wynika z marzeń i pragnień mieszkańców i jest w naszym pojęciu realne. Misja z kolei to wyrażona jednym zdaniem idea przewodnia charakteryzująca główny nurt rozwoju Gminy, inaczej jest to cel nadrzędny wyrażający istotę wcześniej sformułowanej wizji przyszłości Gminy. Misja powinna mieć na tyle przyjazny i jasny zapis, aby była hasłem promocyjnym. Wokół idei misji pożądane jest stworzenie dodatkowych haseł promocyjnych. Misja kumuluje w sobie następujące funkcje: dostosowuje działania do długookresowych celów, koncentruje się na istocie rzeczy, wywołuje lokalne zaangażowanie mieszkańców.

4.1 WIZJA GMINY DĄBRÓWKA

Gmina Dąbrówka w 2015 roku liczy ponad 10 000 mieszkańców, a dochód na jedną osobę zwiększył się dwukrotnie. W roku 2015 mieszkańcy żyją: z usług, z nowoczesnej produkcji w tym miejscowej, zachowana jest specjalistyczna gospodarka rolna. W panoramie wsi i osiedli widoczne są liczne ładne domy, kościoły, sklepy, zakłady produkcyjne i usługowe, szkoły. Rozwinięta jest silnie komunikacja rowerowa. Każdy weekend ma swoją imprezę kulturalną lub znaczące zawody sportowe. Modna jest przynależność do klubów sportowych i związków turystycznych.

Gmina jest w dużej części skanalizowana, ma prawie wszędzie wodociągi z dobrą wodą, ma w pełni uporządkowaną gospodarkę odpadami komunalnymi, emisja spalin jest znikoma, zachowane czyste powietrze. Mieszkańcy są właścicielami ziemi i środków produkcji. Przez Gminę przechodzi jedna przeprawa przez rzekę Bug, z bardzo dobrze rozwiniętą infrastrukturą drogową. Kuligów, Czarnów i Dręszew mają proste i szybkie połączenia drogowe z drogą ekspresową S-8. Od Kuligowa i Załubic do Dręszewa i Słopska prowadzi droga panoramy Bugu z parkingami i punktami usług turystycznych. Wokół tej drogi i rzeki Bug oraz przeprawy wodnej, funkcjonuje prężny park turystyki i sportów wodnych. Atrakcje parku mają walory unikalne w skali regionu i Europy i przyciągają rzesze turystów. Powstają nowe hotele i restauracje. Na terenie parku lub w jego pobliżu znajduje się obiekt sportowy pozwalający na przeprowadzanie regat i zawodów wyższego szczebla.

W pasie LASÓW DĄBRÓWKI mamy m.in. dwa ośrodki hodowli i reprodukcji zwierząt np. saren, koni, dzików, bażantów. Ośrodki te są połączone drogami leśnymi dostępnymi dla bryczek konnych i licznymi ścieżkami rowerowymi. W strefie leśnej mamy hotel i dom złotej jesieni dla emerytów, gospodarstwa agroturystyczne oferują tanie noclegi z używalnością kuchni. Dla jednodniowych turystów działają min. dwa duże parkingi z zapleczem kulinarnym i sanitarnym. Hotel ma wieżę widokową z możliwością obserwacji panoramy okolicy. Pole golfowe i kort tenisowy są miejscem spotkań specjalnej klienteli ze stolicy i świata.

Pas ziemi wokół drogi ekspresowej S-8 i osi Dąbrówka – Karolew to miejsce zintegrowanej zabudowy zakładów produkcyjnych i usługowych. Są tu stacje benzynowe z zapleczem hotelowym i gastronomicznym, bezkolizyjne przejazdy drogowe nad drogą S- 8. W strefie tej znajduje się Centrum Promocji i Rozwoju Gminy z zespołem wdrażającym nowe technologie i inkubatorem przedsiębiorczości.

W Gminie mamy rozwiniętą produkcję rolną i dobrze zorganizowane zaplecze usługowo produkcyjne. Znajdują się tu zakłady przetwórcze płodów rolnych i cegielnie. Na terenie Gminy mamy: dwa lądowiska dla śmigłowców, dwa prężne ośrodki zdrowia, unikalny basen pływacki, szkołę średnią, szkoły podstawowe, gimnazja, działają ośrodki szkoleniowe Akademii Wychowania Fizycznego i Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego. Gmina Dąbrówka szczyci się bogatą siecią punktów gastronomicznych i restauracji.

4.2 MISJA GMINY DĄBRÓWKA

**GMINA DĄBRÓWKA PRZYJAZNA MIESZKAŃCOM I GOŚCIOM
Z CAŁEGO ŚWIATA, OFERUJĄCA
ATRAKCJE TURYSTYCZNE Z DOBRĄ KUCHNIĄ, OBIEKTY SPORTOWE,
INKUBATOR PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I REGIONALNE IMPREZY
KULTURALNE.**

4.3 HASŁA PROMOCYJNE

Nижe wymienione hasła można stosować na: ulotkach, bilbordach, na plakatach i w innych materiałach informacyjnych.

-
- ❑ Najpiękniejsza plaża w Dręszewie nad Bugiem /po wybudowaniu parkingu/.
 - ❑ Trasa rajdów rowerowych Dręszew – Kuligów /po wybudowaniu min. dwóch parkingów/.
 - ❑ „Na ból głowy, odpoczynek w Lasach Dąbrowy” /jednodniowy spacer ścieżką pieszą po wybudowaniu bazy leśnej/.
 - ❑ Do Dąbrówki na safari, konik siwy, konik kary /do stadniny koni/.
 - ❑ Norwidowski szlak powozów konnych /po wybudowaniu i oznaczeniu drogi dla powozów/.
 - ❑ Na szczupaki i karasie do Dąbrówki jest po trasie /podać miejsca do wędkowania/.
 - ❑ Jeśli jesteś przemęczony, w dąbrówce ruszaj strony, tutaj rower z pięknym lasu, da odpocząć od hałasu /Z Guzowatki/.

5. CELE STRATEGICZNE

Określenie celów strategicznych obrazuje nam drogę, którą idziemy aby zrealizować nasze marzenia i wyobrażenia zawarte w wizji. Podajemy poniżej pięć wielkich celów strategicznych dla Gminy i zadania operacyjne ujęte w cele kierunkowe. Cele strategiczne są punktem wyjścia i podstawą do: - tworzenia gminnych programów szczegółowych rozwoju, ubiegania się o środki pomocowe wspierające rozwój Gminy, tworzenia budżetu Gminy, opracowywania planu zagospodarowania przestrzennego Gminy, monitorowania procesów rozwoju społeczno – gospodarczego.

Poniżej podajemy pięć celów strategicznych:

1. **Podział Gminy na strefy i specjalne zadania – misje dla przyspieszonego rozwoju tych stref.**
2. **Otwarcie Gminy na świat i wspieranie przedsiębiorczości.**
3. **Rozwój budownictwa mieszkaniowego.**
4. **Rozwój turystyki i sportu.**
5. **Doskonalenie infrastruktury technicznej.**
6. **Rozwój oświaty, kultury i opieki zdrowotnej.**

5.1 CEL STRATEGICZNY **I**: PODZIAŁ GMINY NA STREFY

Strefa 1: nadbużańska.

Obejmuje obszar ograniczony rzeką Bug od strony północnej, od zachodu osadą Popielarze, od południa drogą: Kuligów, Stasiopole, Czarnów, Ślężany, Marianów, Dręszew, Słopsk. Strefa ma otulinę od południa sięgającą do drogi: Nowe Załubice, Cisie, Józefów, Ludwinów, Kowalicha, Dręszew Góry, Słopsk. Misją dla strefy jest jej rozbudowa jako parku turystyki wodnej z zachowaniem i poszerzeniem korytarza ekologicznego Bugu. Służyć temu ma: ograniczenie w parku budowy wszelkich obiektów zanieczyszczających środowisko. W strefie wskazane jest wybudowanie przystani żaglowej, plaż i progów wodnych podnoszących poziom wody o około jeden metr na rzece Bug, co spowoduje nawodnienie zanikających starorzeczy. Progi powinny mieć przepławki dla ryb. Wskazane jest utworzenie: ścieżek rowerowych, ścieżek

pieszych, drogi jazdy konnej, kanałów rozwijających sieć wodną starorzeczy. W strefie zalecane jest uruchomienie żeglugi łodzi pływających dla turystów. Przebudowa tego obszaru z otuliną pełniącą rolę zaplecza powinna dać ponad sto miejsc pracy. W obszarze otuliny powinien powstać duży obiekt sportowy: na przykład, tor regatowy do rozgrywania regat kajakowych i wioślarskich.

Misja strefy: Wybudowanie przeprawy przez Bug i utworzenie Parku Usług Wodnych.

Strefa 2: rolno – usługowa.

Leży między strefą Bugu a strefą Lasów Dąbrówcekich. Ma być to obszar produkcji zdrowej żywności. Należy rozwinąć tu: sieć usług agroturystycznych, bazę noclegową, zakłady przetwórstwa płodów rolnych, bazę gastronomiczną, również ścieżki rowerowe.

Misja strefy: Zaplecze usług turystycznych strefy Bugu i strefy Lasów Dąbrówcekich.

Strefa 3: Lasy Dąbrówcekie.

Ciągnie się równoleżnikowo od Nowych Załubic i Górek Radzyńskich do Niegowa wokół wsi: Sokołówkek, Cisie, Teodorów, Kołaków, Ostrówek, Stanisławów, Dąbrówka, i Lasków. Wspólnie z pracownikami Lasów Państwowych trzeba opracować program zagospodarowania tej strefy uwzględniając możliwości współfinansowania z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego. Istnieje potrzeba szczególnie tu uporządkowania gospodarki odpadami komunalnymi. Chodzi o to aby las stał się autentycznie czysty i był atrakcją chętnie odwiedzaną przez turystów.

Misja strefy: Lasy Dąbrówcekie atrakcją turystyczną miłośników przyrody.

Strefa 4: rolnictwa, produkcji i usług.

Rozciąga się między pasem lasów a pasem krajowej drogi ekspresowej nr 8. Obejmuje miejscowości: Guzowatka, Chajęty, Działy Czarnowskie, Stanisławów, Małopole, Dąbrówka, Karpin i Lasków. W strefie proponuje się ulokować duży obiekt sportowy, gdzie będzie można organizować zawody sportowe o zasięgu ponad lokalnym. Niezbędny jest lokalny program zagospodarowania wyrobisk poeksploatacyjnych z możliwością utworzenia małych zbiorników retencyjnych z hodowlą ryb i terenami rekreacyjnymi nad wodą. W strefie należy promować ekologiczną produkcję przemysłową, nowoczesne uprawy rolne i przetwórstwo płodów rolnych. Strefa odegra znaczącą rolę jako bardzo atrakcyjna dla osadnictwa.

Misja strefy: Atrakcyjne tereny do osadnictwa i inwestycji przetwórstwa płodów rolnych oraz nowoczesne zakłady wyrobów ceramicznych.

Strefa 5: wokół krajowej drogi szybkiego ruchu – S-8.

W 2007 roku rozpoczęła się przebudowa drogi krajowej S-8 na nowoczesną magistralę szybkiego ruchu Via Baltica. Przebudowa może zakończyć się odgrózeniem drogi od funkcji gospodarczych strefy lub może stać się przykładem przyjaznego otwarcia na miejscowy transport i na miejscową gospodarkę. W tej strefie powinien znajdować się Inkubator Przedsiębiorczości współpracujący z nośnikami nowoczesnej myśli technicznej, przedsiębiorcami i społecznością mieszkańców. Pas szerokości około jednego kilometra po obu stronach drogi S-8 winien cechować się bardzo dobrą komunikacją lokalną zintegrowaną z węzłami drogowymi w Trojanach, w Woli Raszowskiej i w Niegowie. Teren trzeba mocno uzbroić i wielokierunkowo przygotować pod inwestycje przemysłowe. Po obu stronach drogi głównej trzeba przewidzieć i wyznaczyć miejsca w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy pod działalność produkcyjno-usługowo-handlową.

Misja strefy: Nowoczesne zakłady produkcyjne z centrum usług Karpin – Trojany-Małopole-Chajęty..

Strefa 6: Wszebory – Zaścienie na południe od drogi S-8.

Mieszkańcy strefy podkreślają swoje położenie w osi komunikacyjnej Dąbrówka-Tłuszcz. To położenie chcieliby wykorzystać budując w okolicy miejscowości Zaścienie wielofunkcyjny parking rozwijający turystykę i handel. Miejsce to może być wykorzystane jako targowisko płodów rolnych, giełda samochodowa, czy parking dla uczestników miejscowych jarmarków. Tu będzie można zostawić samochód, przenocować, zrobić dobre zakupy i dobrze zjeść. Ważnym zadaniem dla strefy jest uruchomienie szlaku pojazdów konnych. Tu mają się znaleźć miejsca dla osadnictwa i ekologicznej produkcji i usług.

Misja strefy: Budownictwo jednorodzinne i osadnicze oraz wyznaczenie terenów pod ekologiczne inwestycje gospodarcze

Sens utworzenia w/w stref sprowadza się do ukierunkowania i przyspieszenia zrównoważonego rozwoju całej Gminy. Zadanie to przekłada się na następujące zadania operacyjne wyraźnie przyporządkowane strefom:

Strefa nadbużańska 1

- Budowa plaż, kąpielisk i przystani wodnej.
- Budowa progów wodnych na rzece Bug i przepraw drogowych.
- Utworzenie Parku Usług Wodnych i jego rozbudowa.
- Budowa toru regatowego lub innego obiektu sportowego związanego z wodą.
- Wspomaganie rozbudowy Parku Kultury Ludowej.

Strefa rolno – usługowa 2

- Opracowanie programu wdrożenia sportów wodnych i rehabilitacji w wodzie.
- Wspieranie utworzenia tras biegów narciarskich.
- Założenie Szkolnego Klubu Sportowego w Józefowie i jego specjalistyczny rozwój.
- Wspomaganie powstania sieci gospodarstw agroturystycznych.

Strefa – lasy Dąbrówieckie 3

- Opracowanie programu zagospodarowania lasów i jego wdrożenie
- Budowa parkingu strefy i ścieżki rowerowej.
- Założenie Szkolnego Klubu Sportowego w Guzowatce.

Strefa rolnictwa, produkcji i usług 4

- Opracowanie programu zagospodarowania wyrobisk kopalni i jego wdrożenie.
- Wspomaganie zorganizowanych form osadnictwa ludności.
- Wyznaczenie terenów pod zabudowę mieszkaniową.

Strefa wokół drogi szybkiego ruchu – autostrady S-8. 5

- Wykupienie przez Gminę wybranych działek przy drodze S-8 z opracowaniem programu ich zagospodarowania.
- Opracowanie planu zagospodarowania strefy i zaproszenie wybranych inwestorów.
- Opracowanie planu wykonania infrastruktury technicznej strefy i jego wdrożenie.

-
- Utworzenie sieci dróg prostopadłych i równoległych do trasy wyprzedzające zabudowę działek przemysłowych.

Strefa Wszebory – Zaścienie na południe od drogi S-8. 6

- Budowa wielofunkcyjnego parkingu.
- Wytyczenie trasy pojazdów konnych.
- Wyznaczenie miejsca na osiedle mieszkaniowe.
- Utworzenie szkolnego klubu sportowego w Wszeborach.
- Rozbudowa dróg Gminnych

5.2 CEL STRATEGICZNY II: OTWARCIE GMINY NA ŚWIAT I WSPIERANIE PRZEDSIĘBIORCZOŚCI.

Cel kierunkowy: promocja gminy.

Zadania operacyjne:

- Wdrożenie programu informatyzacji Gminy.
- Przygotowanie wielotematycznej oferty Gminy adresowanej do mieszkańców stolicy.
- Przygotowanie oferty turystycznej.
- Elektroniczna promocja gminy.
- Wydanie książki promującej: atrakcje turystyczne, usługi gastronomiczne, bazę noclegową, obiekty sportowe z kalendarzem imprez i terminarz imprez kulturalnych.
- Przygotowanie oferty inwestycyjnej.

Cel kierunkowy: wspieranie przedsiębiorczości.

Zadania operacyjne:

- Utworzenie w Urzędzie Gminy stanowiska ds. rozwoju
- Utworzenie bazy kontaktów wdrożeniowych
- Powołanie zespołu tworzącego inkubator przedsiębiorczości.
- Uruchomienie współpracy z centrami wysokich technologii.

5.3 CEL STRATEGICZNY III: ROZWÓJ BUDOWNICTWA MIESZKANIOWEGO.

Cel kierunkowy: budownictwo jednorodzinne

Zadania operacyjne:

-
- ❑ Wydzielenie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego terenów pod budownictwo jednorodzinne.
 - ❑ Preferowanie budownictwa jednorodzinne, bliźniacze z dopuszczeniem zabudowy szeregowej przy istniejących ciągach komunikacyjnych.
 - ❑ Wyznaczenie nowych terenów w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego pod budownictwo jednorodzinne w rejonie Dąbrówki i sąsiedztwie obszarów leśnych oraz w terenach nadbużańskich.
 - ❑ Opracowanie planów zagospodarowania terenów pod budownictwo jednorodzinne z uwzględnieniem walorów przyrodniczych i krajobrazowych.
 - ❑ Budowa infrastruktury technicznej na nowych terenach przeznaczonych pod budownictwo jednorodzinne (drogi, instalacje wodno-kanalizacyjne).
 - ❑ Ujęcie w planach inwestycyjnych budowy szkół i przedszkoli z uwzględnieniem potrzeb mieszkańców.

5.4 CEL STRATEGICZNY IV: ROZWÓJ TURYSTYKI I SPORTU.

Cel kierunkowy: rozwój turystyki.

Zadania operacyjne:

- ❑ Opracowanie i wydanie mapy turystycznej Gminy.
- ❑ Wydanie folderu reklamowego – broszury o Gminie.
- ❑ Wybudowanie ścieżek rowerowych do miejsc szczególnie cennych kulturowo i przyrodniczo.
- ❑ Budowa plaż i przystani.
- ❑ Budowa parkingów z zapleczem sanitarnym w strefie Bugu i trasy S 8.
- ❑ Wyznaczenie i oznakowanie leśnych szlaków turystycznych.
- ❑ Lokalizacja i budowa obiektów atrakcji turystycznych.
- ❑ Opracowanie gminnego planu rozwoju turystyki.

Cel kierunkowy: rozwój sportu.

Zadania operacyjne:

- ❑ Budowa stadionu sportowego z zapleczem.
- ❑ Budowa gminnej hali sportowo – widowiskowej.
- ❑ Budowa sieci boisk wielofunkcyjnych.
- ❑ Budowa mini basenu pływackiego spełniającego unikalne cechy funkcjonalne.
- ❑ Utworzenie przy szkołach klubów sportowych.

-
- Zorganizowanie współpracy z Akademią Wychowania Fizycznego w wybranej dyscyplinie sportu.

5.5 CEL STRATEGICZNY V: DOSKONALENIE INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ.

Cel kierunkowy: budowa dróg i chodników.

Zadania operacyjne:

- Budowa dróg gminnych łączących miejscowości z drogą ekspresową S 8.
- Budowa i modernizacja sieci dróg gminnych łączących wschodnią i zachodnią część gminy.
- Budowa i modernizacja pozostałych dróg gminnych.
- Budowa chodników wzdłuż dróg gminnych o zwiększonym natężeniu ruchu samochodowego i w miejscach mających istotny wpływ na poprawę bezpieczeństwa mieszkańców.

Cel kierunkowy: budowa wodociągów i kanalizacji.

Zadania operacyjne:

- Budowa wodociągów w miejscowościach znajdujących się w obszarze i sąsiedztwie strefy Natura 2000.
- Budowa wodociągów w pozostałych miejscowościach Gminy.
- Budowa wodociągów w strefie przemysłowej i drogi ekspresowej S8.
- Budowa oczyszczalni i kanalizacji dla północno zachodniej części Gminy.
- Budowa oczyszczalni i kanalizacji dla południowo-zachodniej części Gminy.
- Budowa oczyszczalni i kanalizacji dla południowo-wschodniej części Gminy.
- Budowa systemu oczyszczalni przydomowych dla małych miejscowości na terenie Gminy.

Cel kierunkowy: dostęp do szerokopasmowego Internetu.

Zadanie operacyjne:

- Budowa sieci telekomunikacyjnej umożliwiającej dostęp mieszkańcom do szerokopasmowego Internetu i elektronicznych nośników informacji.

Cel kierunkowy: modernizacja dróg powiatowych, budowa chodników.

Zadanie operacyjne:

- Podejmowanie działań w kierunku modernizacji dróg powiatowych.
- Podejmowanie działań w kierunku budowy chodników przy drogach powiatowych.

Cel kierunkowy: dostosowanie budynków komunalnych.

Zadanie operacyjne:

- Modernizacja budynków komunalnych mających na celu poprawę jakości obsługi interesantów.

5.6 CEL STRATEGICZNY VI: ROZWÓJ OŚWIATY, KULTURY I OPIEKI ZDROWOTNEJ.

Cel kierunkowy: rozwój oświaty.

Zadanie operacyjne:

- Budowa szkoły średniej z kierunkami kształcenia zgodnymi z zapotrzebowaniem rynku pracy i kierunkami rozwoju Gminy.
- Zaproszenie wyższych uczelni do współpracy z Gminą.
- Modernizacja i rozbudowa Przedszkola Samorządowego.
- Rozbudowa Publicznego Gimnazjum w Dąbrówce.
- Ulokowanie na terenie strefy trzeciej tj. w pasie lasów ośrodka doświadczalnego Wyższej Szkoły Gospodarstwa Wiejskiego lub Instytutu Naukowego zajmującego się gospodarką leśną.
- Uruchomienie programu międzyszkolnego wychowanie przez sport.
- Opracowanie i wdrożenie nauczania języka angielskiego.
- Dalszy rozwój szkół gimnazjalnych i podstawowych.
- Zorganizowanie lokalnych olimpiad i konkursów z przedmiotów podstawowych.

Cel kierunkowy: rozwój kultury.

Zadania operacyjne:

- Dalsza realizacja opieki nad zabytkami architektury.
- Dalsze kultywowanie pamięci twórczości Cypriana Kamila Norwida.
- Dalszy rozwój Gminnego Ośrodka Kultury.
- Zorganizowanie klubu i kół emerytów.
- Uruchomienie programu wspierania budowy Parku Kultury Ludowej w Kuligowie.
- Aktywizacja środowisk poszczególnych miejscowości w kierunku organizacji działalności kulturalnych w tym budowa świetlic.
- Tworzenie ośrodków kulturalno sportowych przy szkołach.
- Budowa Centrum Kultury i Sportu.
- Uruchomienie programu: zdrowe jedzenie – zdrowe życie z Kołami Gospodyń Wiejskich.
- Organizowanie zawodów strażackich.
- Wspieranie zespołów ludowych.

Cel kierunkowy: opieka zdrowotna.

Zadania operacyjne:

- ❑ Zabezpieczenie funkcjonowania dwóch gminnych ośrodków opieki zdrowotnej.
- ❑ Ulokowanie na terenie Gminy placówki sanatoryjnej.
- ❑ Objęcie wszystkich dzieci opieką stomatologiczną.
- ❑ Ulokowanie na terenie strefy trzeciej – pas lasów – prywatnej kliniki specjalistycznej.
- ❑ Wdrożenie w gimnazjach programu szkolenia w zakresie ratownictwa wodnego.
- ❑ Wdrożenie w szkołach programu zdrowego jedzenia, jako profilaktyki przed chorobami.
- ❑ Uruchomienie młodzieżowego programu ratownictwa ogólnego – zawody ratownictwa – przygotowanie społeczeństwa do akcji przy klęskach żywiołowych.
- ❑ Dokonanie ewidencji osób specjalnej troski i wypracowanie lokalnego systemu opieki z udziałem młodzieży wolontariuszy.

Literatura do rozdziałów: 3, 4, 5:

1. Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego
2. Strategia Rozwoju Powiatu Wołomińskiego do 2015 roku.
3. Narodowy Plan Rozwoju 2004-2006
4. Strategia Zrównoważonego Rozwoju Polski do roku 2025 – Ministerstwo Środowiska – Warszawa, grudzień 1999
5. Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego, Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego.

6. BADANIE ZGODNOŚCI STRATEGII ZE STRATEGIAMI: POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO, WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO ORAZ Z NARODOWYM PLANEM ROZWOJU.

Badanie wykonano w oparciu o pełne teksty wymienionych dokumentów. Trzeba podkreślić, że zapisane programy strategii mają poparcie liderów społeczności Gminy w zakresie każdego planu operacyjnego, a nie tylko celu strategicznego i są zgodne ze strategiami: powiatu, województwa i kraju.

6.1 DOSKONALENIE INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ.

Wszystkie cele strategiczne w zakresie doskonalenia infrastruktury technicznej są w zgodności ze strategiami wyższych szczebli, wszystkie wynikają również z ustawowych obowiązków gminy. Licząc nie tylko na własne środki inwestycyjne ale i na pomoc bezzwrotną z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej jak również innych dostępnych funduszy Gmina planuje:

1. W zakresie gospodarki wodno-ściekowej:

- rozbudować istniejącą i wybudować nowe oczyszczalnie ścieków wraz z kanalizacją wodno-ściekową.,
- dostarczyć zimną wodę użytkową do wszystkich gospodarstw i obiektów użytkowych, które zadeklarują korzystanie z publicznego wodociągu.

Szybka realizacja tych przedsięwzięć będzie miała pozytywny wpływ na wykonanie pozostałych zamierzeń, stymulując ogólny rozwój Gminy. W trzecim celu strategicznym powiatu zapisano plan operacyjny:

3.4. - Dokończenie budowy sieci kanalizacyjnej wraz z oczyszczalniami ścieków w latach 2008-2015.

2. W zakresie infrastruktury drogowej:

- modernizację starych i budowę nowych dróg i parkingów,
- współuczestnictwo w pracach przygotowawczych i skuteczną pomoc przy realizacji przepraw mostowych i infrastruktury wokół nich.

W powyższym zakresie cele strategiczne Gminy ściśle wpisują się w Strategię Powiatu Wołomin – patrz cel strategiczny:

„Otwarcie komunikacyjne Powiatu Wołomin”.

Szczególną troską mieszkańców, ich liderów oraz Rady Gminy wraz z wójtem jest zadbanie o właściwe rozplanowanie infrastruktury wokół drogi ekspresowej, w tym dokonanie właściwych połączeń z tą drogą. Przez rozbudowę i modernizację własnych dróg i czynne uczestnictwo w tworzeniu pozostałej infrastruktury drogowej wszyscy wymienieni działając zgodnie, chcą ułatwić dostęp do stref inwestycyjnych i turystycznych, a w szczególności do rzeki Bug co stworzy możliwość intensyfikacji ruchu turystycznego. Działanie to stworzy w całej Gminie zachętę do szybkiego rozwoju budownictwa również o charakterze osadniczym.

3. W zakresie infrastruktury energetycznej łączności i informatyki planuje się:

- informatyzację Gminy przez utworzenie sieci internetowej,
- dokończenie gazyfikacji Gminy,
- stopniowe wprowadzenie ekologicznych źródeł energii, głównie ogrzewania z użyciem biopaliw.

Informatyzacja Gminy jest odpowiedzią na zapisy umieszczone w nadrzędnych strategiach dotyczące otwarcia na świat, rozwoju społeczeństwa informatycznego, a w szczególności z p 2.2 d strategii wojewódzkiej:

2.2.d. - zwiększenie możliwości korzystania z współczesnych środków komunikowania się, w tym z internetu

Informatyzacja ma również duże znaczenie dla edukacyjnych celów strategicznych oraz dla nowoczesnych ogólnoeuropejskich systemów porozumiewania się i zarządzania gospodarką. Informatyzacja jest niezbędna dla wszelkich procesów przyspieszonego rozwoju.

Gazyfikacja zapewnia wykonanie podstawowych obowiązków wynikających z ustawowych funkcji zapewnienia podstawowego uzbrojenia terenu jest również jedną z metod ograniczenia emisji, do czego jesteśmy zobowiązani umowami międzynarodowymi z Kioto. Stopniowy proces wprowadzania odnawialnych źródeł energii jest zgodny ze zobowiązaniami Polski w zakresie stosowania energii odnawialnych oraz zapisów strategii powiatu i województwa. Precyzuje te zadania program operacyjny opisany w punkcie 3.6. Strategii Rozwoju Powiatu Wołomińskiego w brzmieniu:

3.6. - Wdrożenie programu ochrony wód, gleby i powietrza. Opracowanie programu wykorzystania ekologicznych źródeł energii.

6.2 ROZWÓJ KULTURY OŚWIATY I OPIEKI ZDROWOTNEJ.

Obecne plany strategiczne w tym zakresie są kontynuacją dotychczasowej polityki Gminy. Do obecnie realizowanych przedsięwzięć dochodzą zadania:

- zwiększenie opieki dentystycznej i objęcie nią wszystkich dzieci,
- opieka nad osobami starszymi i niepełnymi,
- nauka języków obcych,
- zwiększenie działalności kulturalnej ,
- rozszerzenie oferty wykształcenia o szkołę średnią,
- współpraca i z czasem otwarcie stałej placówki SGGW.

Strategia Rozwoju Województwa w punktach 2.1 i 2.2 nadaje tym działaniom dużą rangę.

2.1. Wzmocnienie mechanizmów dyfuzji procesów rozwojowych z aglomeracji warszawskiej na otoczenie regionalne,

2.2. Przyspieszenie procesów rozwoju społeczno-gospodarczego opartego na wiedzy i innowacjach.

Niejasnym dla Gminy jest jednak punkt 2.2 b tej strategii, który proponuje rozwiązywanie części tych problemów przez cytat:

„organizowanie konsorcjów publiczno-prywatnych”.

Przepisy ustaw i rozporządzeń nie dają jasnych regulacji prawnych a w szczególności tam gdzie mamy do czynienia ze środkami z funduszy strukturalnych.

W Strategii Rozwoju Powiatu Wołomińskiego znajdują się zapisy równoważne z zapisami Gminy Dąbrówka patrz:

cel strategiczny ”podniesienie poziomu życia oraz integracja mieszkańców powiatu” .

6.3 ROZWÓJ TURYSTYKI I SPORTU .

Gmina Dąbrówka ma szczególne powody aby rozwijać sport i turystykę. Wszystkie cele strategiczne jak i plany operacyjne w tym zakresie wychodzą naprzeciw planom strategicznym powiatu i województwa. Istniejące warunki predysponują teren Gminy do budowy jedyne w województwie olimpijskiego wioślarskiego toru wodnego, co może spowodować, że będą tu rozgrywane w przyszłości najważniejsze imprezy wioślarskie o randze nawet ponadnarodowej. Obiekt ten może mieć znaczenie

dla całego województwa a nawet kraju, a tym samym wypełniać założenia strategii i planów operacyjnych ponadregionalnych .

Budowa krytego basenu, boisk sportowych oraz powstanie i rozwój klubów sportowych, a być może i pola golfowego, stworzy również, jak w przypadku olimpijskiego wioślarskiego toru wodnego warunki do realizacji zadań strategicznych wojewódzkich oraz starostwa w zakresie rozwoju sportu i rekreacji. Uregulowanie rzeki Bug Gmina uważa za bardzo ważne zadanie operacyjne i jest za realizacją niewielkich spiętrzeń wodnych z zachowaniem charakteru tej rzeki i rozszerzeniem strefy ekologicznej, co jest całkowicie zgodne ze strategiami wyższego rzędu.

Rozwój turystyki jest wpisany w zamierzenia Polski, Województwa Mazowieckiego oraz Starostwa Wołomińskiego, a strefa Bugu i lasów Dąbrówki jest wpisana również w obszar Zielonych Płuc Polski i strefy Natura 2000.

Zadania operacyjne Strategii Powiatu:

6.3. - Budowa technicznej infrastruktury rekreacyjnej.

6.7. - Zagospodarowanie turystyczne terenów nad Bugiem oraz ich zabezpieczenie przeciwpowodziowe.

6.4 OTWARCIE GMINY NA ŚWIAT I WSPIERANIE PRZEDSIĘBIORCZOŚCI.

W większości celów strategicznych i programów operacyjnych Gminy widzimy zbieżność z zapisami programów operacyjnych i celów strategicznych ujętych w strategiach rozwoju Polski, Mazowsza i Powiatu Wołomińskiego a dotyczących otwarcia na Świat oraz rozwoju przedsiębiorczości. Gmina mocno liczy na obecność inwestorów i turystów, nie tylko z rejonu Warszawy ale i całej Polski, ale i z wielu innych państw. Otwarcie na świat poprzez informatyzację znajduje poparcie w programie rządowym pt.

„Plan działań na rzecz rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce na lata 2008-2015”

Rozwijając i chroniąc własną kulturę chce ją pokazać Światu. Budując nowoczesną infrastrukturę, budując drogi, stymulując rozwój bazy hotelowej wspomagając agroturystykę, organizując imprezy kulturalne Gmina chce stworzyć właściwe warunki dla przyjęcia turystów, a tym samym zgłasza swoje uczestnictwo w programach strategicznych Polski, Mazowsza i Powiatu Wołomin. Zapisy programów operacyjnych strategii powiatowej:

5.2. - Nawiązywanie kontaktów międzynarodowych.

Samorząd Gminy ma intencję współpracy z samorządami innych krajów - zgodność z programem operacyjnym powiatu p.5.4 w brzmieniu:

5.4. - Wymiana doświadczeń pomiędzy pracownikami i działaczami samorządowymi różnych krajów.

Gmina w swoich programach ma wolę wspierania przedsiębiorstw zarówno przy drodze S 8 jak też obsługujących turystykę, prowadzących działalność pro ekologiczną w tym w zakresie ekologicznych źródeł zasilania w energię ciepłą i produkcję zdrowej żywności. Jednocześnie poprzez działanie inkubatora innowacyjności Gmina zamierza wspierać te przedsięwzięcia, które wykorzystywać będą wysokie technologie. Zapisy programów operacyjnych strategii powiatowej:

2.4. - Powołanie powiatowej społecznej rady przedsiębiorczości oraz opracowanie programu rozwoju przedsiębiorczości.

2.5. - Wspieranie doradcze przedsiębiorców.

6.5 WNIOSKI I OPINIA WYNIKAJĄCA Z PRZEPROWADZONYCH BADAŃ.

Niniejsza strategia, która jest jednocześnie wolą działania i jednomyślności mieszkańców, ich liderów oraz władz samorządowych (podczas opracowywania strategii nie odnotowano sprzeciwów odmiennych i kolidujących ze sobą propozycji rozwiązań) w sposób jasny i przejrzysty porządkuje obszar Gminy dzieląc ten obszar na 6 poszczególnych stref o odmiennych, precyzyjnie sformułowanych funkcjach zagospodarowania przestrzennego .

Każda ze stref przejmuje funkcje, które są korzystne dla rozwoju i podnoszenia atrakcyjności całej Gminy wykorzystując wszelkie atuty stymulujące rozwój i wzrost dobrobytu mieszkańców stwarzając również zachętę do korzystania z atrakcyjności Gminy przez mieszkańców sąsiednich gmin.

Gmina wychodzi więc naprzeciw zapisom zawartym w punkcie 2.8 Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego cytat:

„zahamowanie narastania chaosu w przestrzennym zagospodarowaniu.”

Funkcje poszczególnych stref są w sposób wyjątkowy zharmonizowane z funkcjami wyznaczonymi dla tego obszaru przez pozostałe wyższych szczebli samorządowych.

STREFA BUGU I STREFA LASÓW DĄBRÓWKI.

Zadania zapisane w strategii realizują postanowienia Sejmu RP stworzenia Zielonych Płuc Polski, ochrony zasobów wodnych; realizują również w szczególny sposób cały szereg zadań zapisanych w strategii wojewódzkiej a w szczególności są zgodne z zapisami.

2.5. Przeciwdziałanie degradacji i rewaloryzacja środowiska przyrodniczego.

a/-przeciwdziałanie deficytowi wodnemu

b/-poprawa stany bezpieczeństwa na wypadek klęsk żywiołowych i ekologicznych oraz monitorowanie stanu przyrody,

c/-rozwijanie proekologicznych form aktywizacji gospodarczej

d/-kształtowanie krajobrazu harmonijnie skomponowanego i zachowującego tożsamość kulturową i walory krajobrazowe,

e/-wzmocnienia ochrony unikatowych dolin rzecznych i ich otoczenia, utrzymanie i wzmocnienie regionalnych i ponadregionalnych powiązań przyrodniczych poprzez tworzenie korytarzy ekologicznych.

STREFA ZAPLECZA ROLNO-USŁUGOWEGO.

Współpracuje z wyżej wymienionymi strefami spełniając funkcje zapisane w nadrzędnych strategiach stwarzając możliwość korzystania z tych stref przybyszom i ludności miejscowej. Tak jak w/w strefy spełnia więc funkcje dla rozwoju całej Gminy. Dodatkowo strefa ma szansę na rozwój przedsiębiorczości lokalnej i regionalnej co ma mocne umocowania w zapisach celów strategicznych województwa i powiatu.

POZOSTAŁE STREFY.

Programy operacyjne dla tych stref nie tylko są usługowe dla ogólnego rozwoju Gminy i nie tylko uzupełniają postanowienia celów strategicznych powiatowych i wojewódzkich są również wyjątkowo spójne z interesami metropolii warszawskiej przez:

- danie możliwości realizacji budownictwa jednorodzinnego,
- stworzenie możliwości szybkiej komunikacji w regionie,

-
- ❑ ekspansji na te tereny obiektów technicznych i magazynowych przedsiębiorstw, których działalność wymaga dużych obszarów o dogodnej komunikacji samochodowej

WNIOSKI KOŃCOWE

W planach strategicznych Polski, Województwa Mazowieckiego i Powiatu Wołomińskiego większość celów operacyjnych dla rejonu na którym zlokalizowana jest Gmina Dąbrówka jest nie tylko zbieżna z programami operacyjnymi Gminy, ale również spełnia dokładnie oczekiwania mieszkańców. Nie wszystkie jednak zadania sama gmina może zrealizować z uwagi na ogrom tych inwestycji oraz na fakt, że tak jak w przypadku regulacji Bugu i zagospodarowania jego strefy potrzebny jest udział i współfinansowanie innych jednostek samorządowych.

Poza zadaniem tytułowym przeanalizowano zatwierdzony przez sejmik Wojewódzki Program Rozwoju Regionalnego Mazowsza 2001-2006. mamy tam zapis: Cel strategiczny nr V- Przeciwdziałanie degradacji i rewaloryzacja środowiska przyrodniczego. Działanie 2. – Przeciwdziałanie deficytowi wodnemu. Zadanie 6.- Wsparcie działań gmin i powiatów nadbużańskich w zakresie opracowania programu Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego.

**STRATEGIA GMINY DĄBRÓWKA JEST W PEŁNI ZGODNA Z BADANYMI
STRATEGIAMI ROZWOJU: POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO,
WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO I POLSKI.**

7. ELEMENTY ANALIZY EKONOMICZNEJ STYMULUJĄCE PRIORYTETY STRATEGII.

Jako bazę do analizy przyjmijmy wykaz źródeł dochodów i ich wartość; zgodnie z USTAWĄ z 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego i zgodnie z uchwalonym budżetem Gminy na rok 2008.

Źródłami dochodów własnych Gminy są:

- ❑ wpływy z podatków: od nieruchomości, rolnego, leśnego, od środków transportowych, dochodowego z karty podatkowej, od spadków i darowizn, od czynności cywilnoprawnych;
- ❑ wpływy z opłat: skarbowej, targowej, eksploatacyjnej, innych specjalnych;
- ❑ dochody uzyskane przez gminne jednostki budżetowe i gospodarstwa pomocnicze;
- ❑ dochody z kar i grzywien, odsetki od pożyczek udzielanych przez Gminę;
- ❑ 5% dochodów z realizacji zadań rządowych realizowanych przez Gminę;
- ❑ odsetki od środków finansowych w bankach;
- ❑ dotacje z innych samorządów i inne dochody specjalne;
- ❑ wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych zamieszkałych na terenie Gminy w wysokości 36,49% ogólnej sumy wpłat;
- ❑ wpływy w wysokości 6,71% sumy podatku dochodowego od osób prawnych mających siedzibę na terenie Gminy.

Budżet Gminy w według załącznika 1 – przychody; ma wartość 17 403 649 zł na rok 2008 i ma następujące pozycje w kolejności wg wielkości kwot:

1. Subwencja ogólna na oświatę i wyrównawcza	-	7.772,128zł,
2. Dotacja celowa na pomoc społeczną	-	2.522,200 zł
3. Podatek dochodowy od osób fizycznych 26,5%	-	2.139.345zł
4. Podatek od nieruchomości	-	1.380.000zł
5. Podatek od czynności cywilnoprawnych	-	600.000zł
6. Podatek od środków transportowych	-	360 000zł,
7. Darowizny na wsparcie wodociągów i kanalizacji	-	350 000zł,
8. Podatek rolny	-	135 107 zł
9. Wpływy z usług przedszkola	-	123 290zł
10. Wpływy za zezwolenia na sprzedaż alkoholu	-	90 000zł

11. Podatek leśny	-	39 770zł
12. Podatek w formie karty podatkowej	-	15 000zł

Dalsze wpływy jako małe i pochodne od w/w nie wymieniamy i nie będą poddane analizie.

Udział wypłat z puli 36,49% z podatku dochodowego od osób fizycznych wynosi 2.139.345zł. Utrzymana jest subwencja ogólna w tym na oświatę, liczona głównie od ucznia i wynosi razem 7.772.128 zł. Istotne są: podatek od nieruchomości, od czynności cywilnoprawnych, od sprzedaży alkoholu, za kartę podatkową i leśny. W naszej analizie najważniejsza staje się pozycja trzecia. Suma dochodów z tego tytułu jest tym większa im w Gminie mieszka coraz więcej mieszkańców o wysokich dochodach. Aby uzyskać taki stan trzeba stworzyć warunki i odpowiedni klimat, aby w Gminie osiedlali się ludzie zamożni, a mieszkańcy posiadali interesujące zawody i wysokie kwalifikacje i chcieli tu mieszkać. Inwestycje miejscowe trzeba tak ukierunkować, aby dawały miejsca pracy mieszkańcom tu osiadłym. Inwestycje produkcyjne i usługowe w strefie budowanej drogi S-8 przyciągną do pracy kadrę o wysokich kwalifikacjach. Co zrobić, aby ta kadra chciała tu zamieszkać? Trzeba przynajmniej wyznaczyć tereny pod budownictwo jednorodzinne. Zadania te zostały zapisane w planach operacyjnych strategii.

Z harmonogramu zadań operacyjnych strategii wynika, że największe obciążenie finansowe dla Gminy dotyczy wydatków na cel strategiczny: DOSKONALENIE INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ. Według cen z roku 2008 możemy wystawić następujący rachunek na te cele na najbliższe lata:

1. Oczyszczalnie ścieków 350m ³ /doba -	= 9 000 000 PLN
2. Kanalizacja 250 PLN/mb x 60 000 mb	= 15 000 000 PLN
3. Wodociągi 50PLN/mb x 90 000 mb	= 4 500 000 PLN
4. <u>Drogi 30km x 200 000PLN/km</u>	<u>= 6 000 000 PLN</u>
5. <u>Razem</u>	<u>34 500 000 PLN</u>

Z analizy finansowej Gminy - projekcja 2008-2015 - środki inwestycyjne rocznie kształtują się na poziomie od 5 000 000 zł do 6 000 000zł, średnio 5 500 000 zł. Przez siedem lat daje to sumę 38 500 000 zł. Wobec tego wymienione zadania doskonalenia infrastruktury technicznej możemy wykonać przez najbliższe siedem lat, nawet jeżeli nie będziemy korzystać z wsparcia zewnętrznego. Aby proces doskonalenia infrastruktury przyspieszyć należy zintensyfikować proces pozyskiwania funduszy zewnętrznych. Bardzo ważne zadanie przypada na realizatorów pomocy - wsparcia zewnętrznego, stąd potrzeba utworzenia stanowiska specjalisty – inspektora ds.

rozwoju. Stanowisko to obok pozyskiwania środków zewnętrznych powinno monitorować realizację strategii i wnioskować o modernizację planów operacyjnych. Aby zmniejszyć ryzyko wykonania tych zadań staje się celowe utworzenie gminnego zespołu do spraw innowacji i wdrożeń inwestycji nietypowych, zwłaszcza wokół drogi S-8. Poniżej zamieszczamy wstępną i ogólną analizę kosztów i korzyści zagospodarowania strefy wokół drogi S-8:

Inwestor zewnętrzny: Generalna Dyrekcja Budowy Dróg Krajowych i Autostrad wykonała w 2008 roku wzdłuż drogi głównej dwie drogi serwisowe i równoległe lokalne. Jeżeli drogi te uzbroimy w media jak: woda, prąd, gaz, kanalizacja, drogi dojazdowe i rozgraniczające to stworzymy wspianiały teren do szybkich i efektywnych inwestycji. Koszt uzbrojenia może wynieść około 4 do 5 milionów złotych, liczonych wg stawek jak wyżej w tym: kanalizacja 10 km, wodociąg 10km, drogi 5 km.

Korzyści z poprawnego zagospodarowania drogi to:

- ❑ Jeżeli założymy, że za 1m² powierzchni używany na działalność gospodarczą firma zapłaci Gminie rocznie 10 zł, a powierzchni będzie rocznie przybywać tylko 10 000 m² to wzrost dochodu wyniesie 100 000 zł rocznie. Na odcinku 5.8 km – bo tyle ma długość drogi S-8 w Gminie – trzeba uzyskać powierzchnię usługową i produkcyjną min. 30 hektarów. Da to podatek od gruntów min. 3 000 000 zł rocznie.
- ❑ Jeżeli w strefie będzie pracować 30 firm o dużej powierzchni jak wyżej, zarejestrowanych w Gminie i płacących podatki w naszym urzędzie skarbowym i tylko 20 z nich będzie miało średnio 500 000 zł dochodu rocznie razem 10 000 000 zł to udział Gminy w podatku budżetowym państwa wyniesie minimum 10 000 000 zł x 19% x 6,71% czyli 127 490 zł rocznie.
- ❑ Jeżeli w/w zakłady zatrudnią 300 naszych mieszkańców i średnio wynagrodzenie objęte podatkiem dochodowym wyniesie 1000zł, to do kasy Gminy wpłynie: 1000zł x 12 miesięcy x 300 osób x 19% x 39,34%, czyli niemalże 270 000zł.

Jeżeli w węźle komunikacyjnym Trojany lub innym miejscu w Gminie rozlokuje się centrala dużej firmy rozliczającej się w tutejszym urzędzie skarbowym to min. 6,71% podatku dochodowego tej firmy znajdzie się w kasie Dąbrówki. Jeżeli jednak na terenie Gminy powstaną podmioty prawne rozliczające się poza naszym urzędem skarbowym i nie będą zatrudniać mieszkańców Gminy to utrata dochodów będzie olbrzymia.

Inwestowanie w infrastrukturę strefy pierwszej nadbużańskiej powinno dać podobne a nawet większe wyniki, jednak później – z pewnym przesunięciem w czasie w stosunku do strefy drogi S-8. Można tu liczyć na uruchomienie przez mieszkańców własnych zakładów działalności gospodarczej, a wtedy zysk nie tylko rozłoży się na podatek należny Gminie ale również zasili inwestycje prywatne tak bardzo potrzebne, zwłaszcza nad Bugiem. Wiadomo, że zagospodarowanie rzeki Bug w formie: spiętrzeń, przeprawy drogowej dla jednostek pływających może być wykonane tylko przy finansowaniu zewnętrznym, a działanie Gminy może ograniczyć się do działalności promocyjnej. Trzeba to czynić szybko, aby nie zostać w tyle. Przedstawimy poniżej kilka bilansów wstępnych kosztów i korzyści pierwszego etapu:

Koszty: 0,5 etatu stanowiska ds. rozwoju w Urzędzie Gminy - 1500zł x 12 = 18 000zł, udział finansowy Gminy w pozyskiwaniu dokumentów 30 000zł, organizacja spotkań promocyjnych i propaganda prasowa 5 000zł. Razem 53 000zł.

Korzyści:

- ❑ Ilość przyjeżdżających samochodów osobowych wzrośnie o min. 600 dziennie. Jeżeli zatrzymają się i zrobią zakupy w okolicznych sklepach za 10zł to dziennie wyniesie to 6 000zł, rocznie 2 160 000zł. Oczywiście obroty wzrosną znacznie bardziej, kiedy mieszkańcy wystąpią z bogatą ofertą, a zrobią to na pewno.
- ❑ Dotychczas, mimo atrakcyjnej okolicy mamy niewielu turystów wielodniowych. Jeżeli na skutek powstania atrakcji turystycznych liczba nocujących wyniesie w sezonie 200 osób na dobę, średniorocznie 100 osób na dobę i każdy zostawi 40 zł na dzień to w skali roku da to 1 440 000zł. Skala tych usług powinna rosnać proporcjonalnie do poziomu atrakcji turystycznych parku.
- ❑ Jeżeli w strefie usług turystyki wodnej będzie kursować 10 łodzi i każda będzie przewozić po 20 pasażerów za 10zł dziennie przez 6 miesięcy w roku to do portfela mieszkańców wpłynie 360 000zł. Jeżeli łodzie będą przepływać przez kaskady ze zjeżdżalniami i wycieczka po Bugu stanie się modna, to ilość łodzi znacznie wzrośnie. Podobnie zagospodarowany region w rejonie Cottbus w Niemczech o nazwie Spreewald przyjmuje rocznie ponad 2 mln. turystów, a spiętrzenia na Spreewie wybudowano pod turystykę łodzi puchowych na odcinku 14 km. Odległość między Kuligowem, a Dręszewem wynosi około 14 km.
- ❑ Jeżeli powstanie akwen w strefie pozwalający na rozgrywanie regat kajakowych, wioślarskich i sportów towarzyszących, a takiego nie ma w województwie Mazowieckim to przyjadą zawodnicy na regaty i treningi. Może być to skala 200

– 1000 osób co tydzień w sezonie od maja do października. Oszczędnie liczone wpływy wyniosą: 200 x 40zł x 3 x 6 miesięcy= 144 000zł.

- Ważniejszym regatom będzie towarzyszyć obecność kibiców i dziennikarzy. Jest zwyczaj, że na torze przed regatami ekipy narodowe organizują obozy kondycyjne. Można się spodziewać zapotrzebowania na miejsca noclegowe nie tylko w klasie turystycznej.
- Jeżeli utworzenie progów wodnych utrzyma przez cały sezon poziom rzeki jeden metr od dna to zostanie uruchomiona turystyczna żegluga pasażerska przywożąca gości z zewnątrz i trzeba uwzględnić stosowne przystanie w planie zagospodarowania głównego nurtu Bugu.

Rada Gminy Dąbrówka zobowiązuje się w sposób ciągły monitorować realizację STRATEGII. Nie rzadziej niż raz w roku omawiać na sesjach postępy w wykonywaniu zadań operacyjnych z gotowością do ich aktualizacji.

Literatura do rozdziału siódmego:

1. Analiza finansowa Gminy Dąbrówka 2008-2015.
2. Budżet Gminy Dąbrówka na rok 2008
3. Wydatki inwestycyjne w roku budżetowym 2008 oraz na programy wieloletnie
4. Przegląd dochodów i wydatków Gminy Dąbrówka 2006 – 2007
5. Przewodnik po budżecie 2007 Gmina Dąbrówka
6. Ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego

Przewodniczący Rady Gminy

/-/ Jacek Skłodowski

SPIS TABLIC

Tablica 1: Gmina Dąbrówka w Europie	8
Tablica 2: Zaludnienie Gminy Dąbrówka na tle powiatu wołomińskiego.....	10
Tablica 3: Prognoza zmian demograficznych w kraju i województwie mazowieckim do roku 2020	12
Tablica 4: Bezrobocie w powiecie Wołomin na tle kraju	14
Tablica 5: Liczba podmiotów gospodarczych w gminie, powiecie i stolicy na tle województwa	15
Tablica 6: Ilość i rodzaj podmiotów gospodarczych w Gminie Dąbrówka	15
Tablica 7: Skala przestępczości w powiecie wołomińskim na tle województwa mazowieckiego.....	16
Tablica 8: Poziom zatrudnienia w rolnictwie w Unii Europejskiej	17
Tablica 9: Ilość mieszkańców w poszczególnych sołectwach Gminy Dąbrówki.....	18
Tablica 10: Wykaz dróg powiatowych.....	19

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1: Mapa powiatu wołomińskiego	9
Rysunek 2: Saldo migracji wewnętrznych w Polsce według powiatów	11
Rysunek 3: Wielkość i kierunki migracji w Polsce w okresie 1952-2000.....	13